

แนวทางในการพิจารณาการคัดเลือกเจ้าหน้าที่วิเทศสัมพันธ์ใน
การช่วยเหลือการปฏิบัติงาน สำนักงานผู้ช่วยทูตฝ่ายทหารบก
ประจำสถานเอกอัครราชทูตไทย ณ ต่างประเทศ

เอกสารวิจัยส่วนบุคคล

โดย

พันเอกหญิง สลิตา ส้าเลิศ
หัวหน้ากองกรมข่าวทหารบก

วิทยาลัยการทัพบก

กันยายน 2567

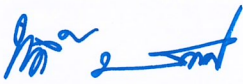
เอกสารวิจัยเรื่อง แนวทางในการพิจารณาการคัดเลือกเจ้าหน้าที่วิเทศสัมพันธ์ในการ
ช่วยเหลือการปฏิบัติงาน สำนักงานผู้ช่วยทูตฝ่ายทหารบก ประจำ
สถานเอกอัครราชทูตไทย ณ ต่างประเทศ

โดย พันเอกหญิง ลลิตา ล้ำเลิศ

อาจารย์ที่ปรึกษา พันเอกหญิง จันทิรา นาคบุญนำ

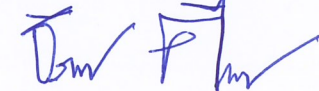

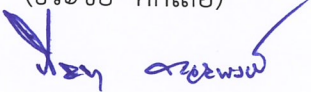
วิทยาลัยการทัพบก อนุมัติให้เอกสารวิจัยส่วนบุคคลฉบับนี้ เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรหลักประจำ วิทยาลัยการทัพบก ปีการศึกษา 2567 และเห็นชอบให้เป็น
เอกสารวิจัยส่วนบุคคลที่อยู่ในเกณฑ์ระดับ **ดีมาก**

พลตรี
(ทองศักดิ์ มหาวงศ์) **ผู้บัญชาการวิทยาลัยการทัพบก**

คณะกรรมการควบคุมเอกสารวิจัยส่วนบุคคล

พันเอก
(ยุทธนา ชันทอง) **ประธานกรรมการ**

พันเอก
(ธีระชัย ศีกเสื่อ) **ผู้ทรงคุณวุฒิที่ปรึกษา**

พันเอก
(ปริญญญา ฉายะพงษ์) **กรรมการ**

พันเอก
(ทัฬหพงศ์ บำเรอราช) **กรรมการ**

พันเอกหญิง
(จันทิรา นาคบุญนำ) **กรรมการ**

บทคัดย่อ

ผู้วิจัย	พันเอกหญิง ลลิตา ล้ำเลิศ
เรื่อง	แนวทางในการพิจารณาการคัดเลือกเจ้าหน้าที่วิเทศสัมพันธ์ในการช่วยเหลือการปฏิบัติงาน สำนักงานผู้ช่วยทูตฝ่ายทหารบก ประจำสถานเอกอัครราชทูตไทย ณ ต่างประเทศ
วันที่	๑ กันยายน 2567 จำนวนคำ : 8,769 จำนวนหน้า : 32
คำสำคัญ	เจ้าหน้าที่วิเทศสัมพันธ์, สำนักงานผู้ช่วยทูตฝ่ายทหารบก ประจำสถานเอกอัครราชทูตไทย ณ ต่างประเทศ (สน.ผชท.ทบ.ไทย/ต่างประเทศ)
ชั้นความลับ	ไม่มีชั้นความลับ

งานวิจัยนี้จัดทำขึ้นเพื่อหาแนวทางในการพิจารณาการคัดเลือกเจ้าหน้าที่วิเทศสัมพันธ์ในการช่วยเหลือการปฏิบัติงานสำนักงานผู้ช่วยทูตฝ่ายทหารบกประจำสถานเอกอัครราชทูตไทย ณ ต่างประเทศ โดยกำหนดคุณสมบัติของเจ้าหน้าที่วิเทศสัมพันธ์ หน้าที่และความรับผิดชอบในการปฏิบัติงาน สน.ผชท.ทบ.ไทย/ประเทศเพื่อนบ้าน ของกรมข่าวทหารบก โดยทบทวนเอกสารที่เกี่ยวข้อง ร่วมกับการสัมภาษณ์ผู้บังคับบัญชา ผู้ช่วยทูตฝ่ายทหารบกประจำการในประเทศเพื่อนบ้าน และทำการวิเคราะห์ด้วย SWOT Analysis, TOW Matrix และ 4M พบว่า การดำเนินการพิจารณาคัดเลือกเจ้าหน้าที่วิเทศสัมพันธ์ควรมีการกำหนดความรู้ ความสามารถ ทักษะ และสมรรถนะ รวมถึงกำหนดคุณสมบัติ หน้าที่ และความรับผิดชอบให้ชัดเจน ผู้วิจัยได้เสนอแนวทางตามกลยุทธ์เชิงแก้ไขพัฒนาให้กับ สน.ผชท.ทบ.ไทย/ประเทศเพื่อนบ้าน โดยจัดเจ้าหน้าที่วิเทศสัมพันธ์ไปสนับสนุนการปฏิบัติงาน ซึ่งเป็นกำลังพลสังกัด ทบ. ระดับ ร.ต. - ร.อ. (อายุไม่เกิน 35 ปี) และกำหนดแนวทางในการดำเนินการสอบคัดเลือกเจ้าหน้าที่วิเทศสัมพันธ์ ประจำ สน.ผชท.ทบ.ไทย/ประเทศเพื่อนบ้าน เป็น 2 แนวทาง คือ แผนระยะสั้น มีการคัดเลือกกำลังพลช่วยราชการ สน.ผชท.ทบ.ไทย/ประเทศเพื่อนบ้าน คราวละไม่เกิน 1 ปี และแผนระยะยาว มีแผนขอเปิดอัตรา ประจำ สน.ผชท.ทบ.ไทย/ประเทศเพื่อนบ้าน

ABSTRACT

AUTHOR: Colonel Lalita Lamlert

TITLE: Guidelines for Selecting International Relations Officers to Support the Operations of the Army Attaché Office at the Royal Thai Embassy Overseas by the Directorate of Intelligence

DATE: 11 September, 2024 **WORD COUNT :** 8,769 **PAGES :** 32

KEY TERMS: International Relations Officers, Army Attaché Office at the Royal Thai Embassy Overseas

CLASSIFICATION: Unclassified

This research aimed to develop guidelines for selecting international relations officers to support the operations of the Army Attaché Office at the Royal Thai Embassy overseas. It identified the qualifications, duties, and responsibilities of international relations officers assigned to the Thai Army Attaché Office in neighboring countries. This research involved a review of relevant documents and interviews with commanders and Army Attachés in neighboring countries. The analysis utilized SWOT Analysis, TOW Matrix, and 4M framework. The findings indicated that the selection process should clearly define the required knowledge, skills, abilities, and competencies, as well as the qualifications, duties, and responsibilities for these roles. The research proposed improvement strategies for the Thai Army Attaché Office in neighboring countries by deploying international relations officers who are Army personnel at the rank of Second Lieutenant to Captain (under 35 years old). Two plans for the selection process are proposed: a short-term plan for selecting personnel for temporary duty up to one year, and a long-term plan for establishing permanent positions at the Thai Army Attaché Office in neighboring countries.

กิตติกรรมประกาศ

เอกสารวิจัยส่วนบุคคลฉบับนี้สำเร็จลงได้ด้วยความช่วยเหลือจากคณาจารย์ของวิทยาลัยการทัพบกทุกท่านที่กรุณาประสิทธิประสาทวิชา ถ่ายทอดความรู้และประสบการณ์ที่ทรงคุณค่าอย่างสูง ผู้วิจัยขอขอบพระคุณ พลตรี ทนงศักดิ์ มหาวงศ์ ผู้บัญชาการวิทยาลัยการทัพบก ที่กรุณาอนุมัติให้จัดทำเอกสารวิจัยเชิงยุทธศาสตร์เรื่องนี้ ขอบพระคุณ พันเอกหญิง จันทิรา นาคบุญนำ อาจารย์ที่ปรึกษา, พันเอก ธีระชัย ศีกเสื่อ ผู้ทรงคุณวุฒิที่ปรึกษา, พันเอก ปริญญา ฉายะพงษ์ และ พันเอก ทศพงษ์ บำเรอราช ที่กรุณาให้แนวคิดที่เป็นประโยชน์ในการจัดทำเอกสารวิจัยส่วนบุคคลฉบับนี้ และขอขอบคุณผู้ที่อยู่เบื้องหลังทุกท่านที่คอยเป็นกำลังใจในการทำวิจัยฉบับนี้ให้สำเร็จสมบูรณ์ ได้สมตามความมุ่งหวัง ความดีอันเกิดจากผลงานการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยขอมอบให้ผู้ที่มีส่วนร่วมในงานวิจัยดังกล่าวข้างต้นทุกท่านด้วยความเคารพรัก และหวังเป็นอย่างยิ่งว่าเอกสารวิจัยฉบับนี้จะ เป็นประโยชน์ก่อให้เกิดผลดีต่อ วิทยาลัยการทัพบก กองทัพบก และประเทศชาติต่อไป

สารบัญ

เนื้อหา	หน้า
บทที่ 1 บทนำ	
ที่มาและความสำคัญของปัญหา	1
วัตถุประสงค์การวิจัย	5
กรอบแนวคิดการวิจัย	6
วิธีการศึกษา	7
ประโยชน์ที่ได้รับ	8
บทที่ 2 บทวิเคราะห์	
สภาพแวดล้อมทางยุทธศาสตร์ที่ส่งผลกระทบต่อการปฏิบัติงาน ของผู้ช่วยทูตฝ่ายทหารบกไทยประจำการประเทศเพื่อนบ้าน	9
สภาพปัญหาด้านต่าง ๆ ที่มีผลกระทบต่อแนวทางในการดำเนินการ คัดเลือกเจ้าหน้าที่วิเทศสัมพันธ์	13
การวิเคราะห์สภาพแวดล้อมของปัญหาโดยใช้ SWOT Analysis	21
การกำหนดกลยุทธ์ด้วย TOWS Matrix	24
การวิเคราะห์ด้านการบริหารจัดการโดยใช้ 4M	25
สรุปผลการวิเคราะห์	26

สารบัญ (ต่อ)

เนื้อหา	หน้า
บทที่ 3 บทอภิปรายผล	
ด้านการบริหารงานบุคคลและพัฒนาบุคลากร	27
งานวิเทศสัมพันธ์	28
การกำหนดคุณสมบัติของเจ้าหน้าที่วิเทศสัมพันธ์	29
บทที่ 4 บทสรุป	
บทสรุป	31
ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยครั้งนี้	32
ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยครั้งต่อไป	32
เอกสารอ้างอิง	
ประวัติย่อผู้วิจัย	

บทที่ 1

บทนำ

ที่มาและความสำคัญของปัญหา

จากยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี (พ.ศ. 2561 – 2580)¹ ยุทธศาสตร์ที่ 1 ด้านความมั่นคง⁷ ก่อท้วให้ควมสำคัญกับควมพร้อมในการป้องกันและแก้ไขปัญหาด้านความมั่นคงซึ่งประเทศไทยจะต้องดำรงการมีบทบาทด้านความมั่นคงให้เป็นที่ชื่นชมและได้รับการยอมรับโดยประชาคมระหว่างประเทศ ส่วนประเด็นยุทธศาสตร์ที่ 3 ด้านการพัฒนาและเสริมสร้างศักยภาพทรัพยากรมนุษย์มีเป้าหมายการพัฒนาที่สำคัญเพื่อ พัฒนาคนในทุกมิติ และในทุกช่วงวัยให้เป็นคนดีเก่ง และ มีคุณภาพโดยคนไทยมีความพร้อมทั้งกาย ใจ สติปัญญา มีพัฒนาการที่ครอบคลุมด้านและ มีสุขภาวะที่ดีในทุกช่วงวัย มีจิตสาธารณะ รับผิดชอบต่อสังคมและผู้อื่น มัธยัสถ์อดออม โอบอ้อมอารี มีวินัย รักษาศีลธรรม และเป็นพลเมืองดีของชาติมีหลักคิดที่ถูกต้อง มีทักษะที่จำเป็นในศตวรรษที่ 21 มีทักษะสื่อสารภาษาอังกฤษและภาษาที่สาม และอนุรักษ์ภาษาท้องถิ่น มีนิสัยรักการเรียนรู้และการพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่องตลอดชีวิต สู่การเป็นคนไทยที่มีทักษะสูง เป็นนวัตกรรม นักคิด ผู้ประกอบการ เกษตรกรยุคใหม่และอื่น ๆ โดยมีสัมมาชีพตามความถนัดของตนเอง และ ยุทธศาสตร์ที่ 6 ด้านการปรับสมดุลและพัฒนาระบบการบริหารจัดการภาครัฐ มีเป้าหมายการพัฒนาที่สำคัญเพื่อปรับเปลี่ยนภาครัฐที่ยึดหลัก “ภาครัฐของประชาชน เพื่อประชาชน และประโยชน์ส่วนรวม” โดยภาครัฐต้องมีขนาดเหมาะสมกับบทบาทภารกิจ แยกแยะบทบาทหน่วยงานของรัฐที่ทำหน้าที่ในการกำกับหรือในการให้บริการยึดหลักธรรมาภิบาล ปรับวัฒนธรรมการทำงานให้มุ่งผลสัมฤทธิ์และผลประโยชน์ส่วนรวม มีความทันสมัย และพร้อมที่จะปรับตัวให้ทันต่อการเปลี่ยนแปลงของโลกอยู่ตลอดเวลา โดยเฉพาะอย่างยิ่งการนำนวัตกรรม เทคโนโลยีข้อมูลขนาดใหญ่ ระบบการทำงานที่เป็นดิจิทัลเข้ามาประยุกต์ใช้อย่างคุ้มค่า และปฏิบัติงานเทียบได้กับมาตรฐานสากล รวมทั้งมีลักษณะเปิดกว้าง เชื่อมโยงถึงกันและเปิดโอกาสให้ทุกภาคส่วนเข้ามามีส่วนร่วมเพื่อตอบสนองความต้องการของประชาชนได้อย่างสะดวก รวดเร็วและโปร่งใส โดยทุกภาคส่วนในสังคมต้องร่วมกันปลูกฝัง

ค่านิยมความซื่อสัตย์สุจริต ความมัธยัสถ์ และสร้างจิตสำนึกในการปฏิเสธไม่ยอมรับการทุจริตประพฤติมิชอบอย่างสิ้นเชิง นอกจากนี้ กฎหมายต้องมีความชัดเจน มีเพียงเท่าที่จำเป็น มีความทันสมัย มีความเป็นสากล มีประสิทธิภาพ และนำไปสู่การลดความเหลื่อมล้ำและเอื้อต่อการพัฒนา โดยกระบวนการยุติธรรมมีการบริหารที่มีประสิทธิภาพ เป็นธรรม ไม่เลือกปฏิบัติและการอำนวยความสะดวกตามหลักนิติธรรม

แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี (พ.ศ. 2561 – 2580)² ประเด็นที่ 12 การพัฒนาการเรียนรู้ ซึ่งเป็นยุทธศาสตร์ชาติที่ให้ความสำคัญกับการพัฒนาศักยภาพ และคุณภาพของประชากรไทยทุกช่วงวัยให้เป็นคนดี เก่ง และมีคุณภาพซึ่งการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ได้ให้ความสำคัญกับการพัฒนาทั้งสอดคล้องกับศักยภาพ ความสนใจ ความถนัด และการตระหนักถึงพหุปัญญา ของมนุษย์ที่หลากหลาย อาทิ ภาษา ตรรกะและคณิตศาสตร์ ด้านทักษะและมิติ ดนตรี กีฬาและการเคลื่อนไหวของร่างกาย การจัดการตนเอง มนุษย์สัมพันธ์รวมถึงผู้มีความสามารถอันโดดเด่นด้านใดด้านหนึ่งหรือหลายด้าน ซึ่งจำเป็นต้องมีการพัฒนาระบบและปัจจัยส่งเสริมต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องไปพร้อมกัน ทั้งในส่วนของการเรียนการสอน และการพัฒนาทักษะฝีมือรวมทั้งการให้ความสำคัญกับการส่งเสริมเทคโนโลยีและนวัตกรรม เพื่อให้ประเทศไทยสามารถยกระดับเป็นเจ้าของเทคโนโลยีและนวัตกรรมก้าวทันโลก ซึ่งการศึกษาและการเรียนรู้เป็นเครื่องมือสำคัญในการพัฒนาศักยภาพของคนให้มีทักษะความรู้ ทักษะอาชีพบนฐานพหุปัญญา มีสมรรถนะที่มีคุณภาพสูงรู้เท่าทันการเปลี่ยนแปลง และยังสามารถนำแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 13 (พ.ศ. 2566-2570)³ ทำหน้าที่เป็น แผนระบุทิศทางและเป้าหมายการพัฒนาที่ประเทศควรให้ ให้ความสำคัญและมุ่งดำเนินการของยุทธศาสตร์ชาติโดยคำนึงถึงพลวัตและเงื่อนไขการพัฒนาที่ประเทศเผชิญอยู่ เพื่อเป็นแนวทางให้ภาคส่วนที่เกี่ยวข้อง ปรับจุดเน้นการดำเนินงานมุ่งสู่การเสริมสร้างความสามารถของประเทศ ให้สอดคล้องปรับตัวเข้ากับเงื่อนไขที่เปลี่ยนแปลงไป โดยระบุทิศทางพัฒนาอย่างชัดเจน ส่งผลให้การพัฒนา ประเทศตั้งแต่ระดับทิศทาง โครงสร้าง นโยบาย ตลอดจนกลยุทธ์และกลไกในการขับเคลื่อนไปสู่การปฏิบัติ มีความเชื่อมโยงกันทุกระดับ และจะเป็นพลังในการนำพาประเทศไปสู่การบรรลุเป้าหมายระยะยาว อย่างเป็นทางการ มีกำหนดวัตถุประสงค์ เพื่อพลิกโฉมประเทศไทยสู่ “สังคมก้าวหน้า เศรษฐกิจสร้างมูลค่า อย่างยั่งยืน” ซึ่งหมายถึง

การสร้างการเปลี่ยนแปลงที่ครอบคลุมตั้งแต่ระดับโครงสร้าง นโยบาย และกลไก เพื่อมุ่งเสริมสร้างสังคมที่ก้าวทันพลวัตของโลก และเกื้อหนุนให้คนไทยมีโอกาสที่จะพัฒนาตนเองได้อย่าง เต็มศักยภาพ พร้อมกับการยกระดับกิจกรรมการผลิตและการให้บริการให้สามารถสร้างมูลค่าเพิ่มที่สูงขึ้น โดยอยู่บนพื้นฐานของความยั่งยืนทางสิ่งแวดล้อม เชื่อมโยงหมุดหมายที่ 12 ไทยมีกำลังคนสมรรถนะสูง มุ่งเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง ตอบโจทย์การพัฒนาแห่งอนาคต มุ่งเน้นการพัฒนากำลังคนสมรรถนะสูงเพื่อพลิกโฉมประเทศไปสู่การขับเคลื่อนที่ใช้นวัตกรรมเป็นฐาน มีหลายปัจจัยที่สนับสนุน ทั้งความก้าวหน้าของเทคโนโลยีและนวัตกรรมที่มีบทบาทในการเรียนรู้และเสริมสร้างสมรรถนะมากขึ้น มีสถาบันการศึกษาและแพลตฟอร์ม ฝึกอบรมจำนวนมาก รวมถึงคนไทยมีความคุ้นเคยกับการใช้

เทคโนโลยีมากขึ้นที่สามารถฝึกอบรม ทั้งการฝึกซ้ำและการฝึกยกระดับเพื่อเพิ่มสมรรถนะ กองทัพบกมีนโยบายการปฏิบัติงานของ พลเอกเจริญชัย หินเธาว์ ผู้บัญชาการทหารบก ประจำปีงบประมาณ 2567⁴ ซึ่งเป็นนโยบายเฉพาะด้านกำลังพล เพื่อการพัฒนา กำลังพล ทบ. ให้มีความพร้อมสำหรับการปฏิบัติภารกิจของ ทบ. สอดคล้องกับแผนการพัฒนาศักยภาพของรัฐบาล และ กท. ทั้งการขยายผลการพัฒนาทักษะด้านภาษาประเทศเพื่อนบ้าน และภาษาต่างประเทศอื่น ๆ ทักษะดิจิทัลและการพัฒนาระบบสมรรถนะสำหรับการปฏิบัติงานให้กับกำลังพลทั้งเป็นรายบุคคล และการปฏิบัติงานเป็นหมู่คณะ โดยมุ่งเน้นการพัฒนาผู้ทำหน้าที่ปกครองในสถาบัน การศึกษาสังกัด ทบ. ซึ่งถือว่าเป็นเป้าหมายสำคัญในการปลูกฝังอบรมให้กับกำลังพลแต่ละประเภท ตั้งแต่ แหล่งต้นน้ำให้มีประสิทธิภาพสูงสุดโดยดำเนินการพัฒนาตั้งแต่กระบวนการคัดสรรกำลังพลที่มีประสิทธิภาพสูง ให้เข้าปฏิบัติหน้าที่ปกครองฯ โดยเฉพาะการกำหนดแรงจูงใจที่เห็นเด่นชัดอย่างเป็นรูปธรรม ทั้งระหว่าง การปฏิบัติหน้าที่ฯ และการกำหนดโอกาสความก้าวหน้าให้มีความชัดเจนหลังจากการปฏิบัติหน้าที่ฯ ทั้งนี้ ปัจจัยความสำเร็จที่สำคัญคือการสร้างความตระหนักรู้ร่วมกันกับผู้บังคับหน่วยทุกระดับใน ทบ. ที่จะต้องเต็มใจให้การสนับสนุนกำลังพลที่มีประสิทธิภาพในสังกัดได้เข้าปฏิบัติหน้าที่ปกครองฯ เป็นความเร่งด่วนลำดับแรก เพื่อประโยชน์ในภาพรวมของ ทบ. โดย กรมกำลังพลทหารบก ได้จัดทำแผนพัฒนาด้านกำลังพลของกองทัพบก พ.ศ. 2566-2570⁵ ซึ่งมีความเชื่อมโยงกับ ยุทธศาสตร์ในการพัฒนาด้านกำลังพล ทั้ง 5 ด้าน ประกอบด้วย ยุทธศาสตร์ที่ 1 สร้าง

ความพร้อมของระบบบริหารงานด้านกำลังพลที่มีประสิทธิภาพ โปร่งใส มุ่งสู่ การเป็นองค์กรดิจิทัล เพื่อตอบสนองต่อภารกิจในศตวรรษที่ 21 ยุทธศาสตร์ที่ 2 เสริมสร้างคุณธรรม จริยธรรม ต่อต้านการทุจริตประพฤติมิชอบ ยึดมั่นระเบียบ วินัย และมีความจงรักภักดีต่อชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์ ยุทธศาสตร์ที่ 3 เสริมสร้างความรู้ ทักษะ ความชำนาญที่จำเป็นในการปฏิบัติงาน และรองรับการเปลี่ยนแปลงเข้าสู่เทคโนโลยีดิจิทัล 3 แผนพัฒนาด้านกำลังพลของกองทัพบก พ.ศ. 2566 - 2570 ยุทธศาสตร์ที่ 4 ส่งเสริมงานสิทธิ สวัสดิการมุ่งเสริมสร้างคุณภาพชีวิตที่ดีให้แก่กำลังพล และครอบครัว จัดสภาพแวดล้อมที่ดี เพื่อสนับสนุนการปฏิบัติงานของกองทัพบกให้มีประสิทธิภาพ ยุทธศาสตร์ที่ 5 บุคลากรขององค์กร มีเกียรติยศ ศักดิ์ศรี มีความภาคภูมิใจและผูกพันกับองค์กร อนึ่งวิสัยทัศน์ดังกล่าวนี้ ได้ถูกกำหนดให้มีความเชื่อมโยงกับยุทธศาสตร์ เพื่อที่จะทำให้กำลังพล สามารถจดจำแนวทางการพัฒนาด้านกำลังพลได้ง่ายขึ้น

สำหรับ กรมข่าวทหารบก⁶ มีโครงสร้างการจัดตามอัตราการจัดเฉพาะกิจ หมายเลข 1200 มีหน้าที่ วางแผน อำนวยการ ประสานงาน กำกับดูแล และ ดำเนินการ เกี่ยวกับงานด้านการข่าว การรักษาความปลอดภัย การทูตฝ่ายทหารบกไทยในต่างประเทศ การติดต่อกับทูตฝ่ายทหารบกต่างประเทศในประเทศไทย การพิธีการทูตที่กองทัพบก ต้องร่วมด้วย การฝึกและศึกษาของเจ้าหน้าที่ข่าวของกองทัพบก การเตรียมชุดเจ้าหน้าที่ข่าวกรอง ทางทหารสำหรับปฏิบัติงาน ตลอดจนกำหนดความต้องการและควบคุมการแจกจ่ายแผนที่ทหาร โดยมีเจ้ากรมข่าวทหารบก เป็นผู้บังคับบัญชารับผิดชอบ ซึ่ง ปัจจุบันกรมข่าวทหารบก มีการแบ่งส่วนราชการ และกำหนดหน้าที่ ออกเป็น 10 ส่วน ดังนี้คือ 1. สำนักงานผู้บังคับบัญชา 2. กองข่าว 3. กองต่างประเทศ 4. กองแผนและการฝึก 5. กองรักษาความปลอดภัย 6. กองการทูตฝ่ายทหารบก 7. กองโครงการและงบประมาณ 8. กองข่าวกรองทางการภาพ 9. กองสารสนเทศ และ 10. กองธุรการ โดยกรมข่าวทหารบกมี กองการทูตฝ่ายทหารบก เป็นหน่วยที่ต้องรับผิดชอบกำกับดูแลและดำเนินการสนับสนุนเกี่ยวกับงานธุรการของ สำนักงานผู้ช่วยทูตฝ่ายทหารบก ประจำสถานเอกอัครราชทูตไทย ณ ต่างประเทศ มีทั้งสิ้น 17 สำนักงาน ซึ่งกำลังพลที่มีหน้าที่สำคัญในการช่วยเหลือการปฏิบัติงาน สน.ผชท.ทบ.ไทย/ต่างประเทศ คือ เจ้าหน้าที่วิเทศสัมพันธ์⁸ มีหน้าที่ความรับผิดชอบหลักในการปฏิบัติงานเกี่ยวกับการวางแผน⁹ การประสานงาน

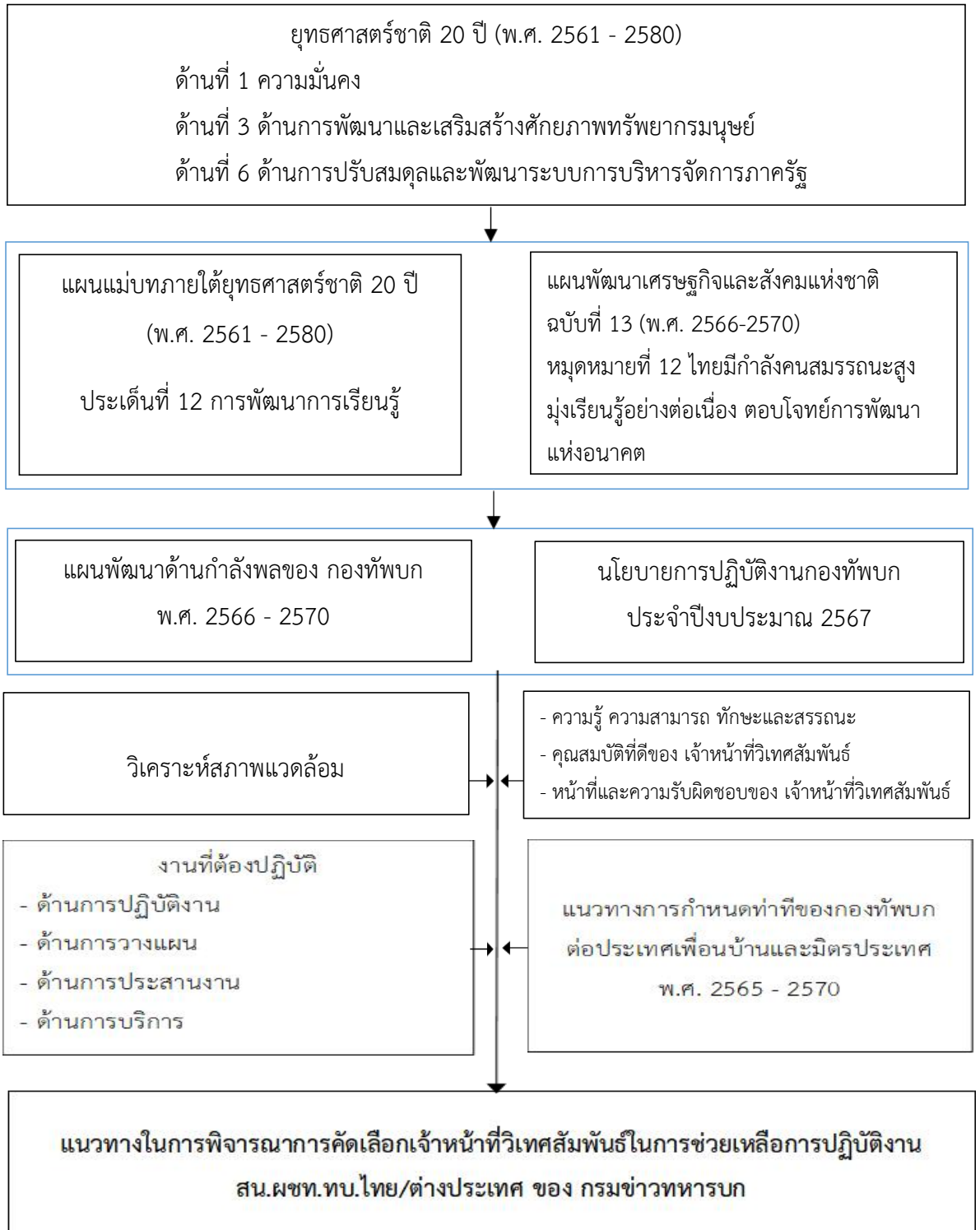
การปฏิบัติงานด้านวิเทศสัมพันธ์ การติดต่อผู้เชี่ยวชาญหรือเจ้าหน้าที่ต่างประเทศ แปลเอกสารภาษาต่างประเทศให้เป็นภาษาไทย และแปลภาษาไทยให้เป็น ภาษาต่างประเทศ ร่างโต้ตอบหนังสือภาษาต่างประเทศ และช่วยปฏิบัติหน้าที่ที่ได้รับ มอบหมาย โดยมีลักษณะงานที่ปฏิบัติ 4 ด้าน คือ 1. ด้านการปฏิบัติการ, 2. ด้านการ วางแผน, 3. ด้านการประสานงาน และ 4. ด้านการบริการ ตลอดจนคุณสมบัติเฉพาะ ตำแหน่ง หรือมาตรฐานเฉพาะตำแหน่ง ความรู้ ทักษะ และสมรรถนะที่จำเป็นสำหรับ ตำแหน่ง โดยในการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่วิเทศสัมพันธ์เป็นไปด้วยความลำบาก เนื่องจากมีข้าราชการปฏิบัติงานที่สำนักงานแต่ละประเทศไม่เท่ากันแต่ภาระงานตามที่ได้รับมอบหมายจาก ผู้บังคับบัญชา และตามหน้าที่ในแต่ละด้านของ ผู้ช่วยทูตฝ่าย ทหารบกไทยประจำการ ณ ต่างประเทศ

ผู้วิจัยจึงมีความสนใจถึงปัญหากำลังพลที่ปฏิบัติหน้าที่ในการช่วยเหลือการ ปฏิบัติงาน สน.ผชท.ทบ.ไทย/ประเทศเพื่อนบ้าน(เจ้าหน้าที่วิเทศสัมพันธ์) ที่ได้รับมอบหมาย และยังเป็นแนวทางในการก้าวหน้าทางชีวิตรับราชการในอนาคตได้ เนื่องจาก สน.ผชท.ทบ. ไทย/ประเทศเพื่อนบ้าน ยังขาดข้าราชการที่มีความรู้ ความชำนาญในด้านภาษาท้องถิ่นของ แต่ละประเทศและงานวิเทศสัมพันธ์ เป็นนโยบายของ ผู้บังคับบัญชาชั้นสูงให้ดำเนินการจัด เจ้าหน้าที่วิเทศสัมพันธ์เพื่อไปสนับสนุนการปฏิบัติงานให้กับสำนักงานผู้ช่วยทูตฝ่ายทหาร ประจำสถานเอกอัครราชทูตไทย ณ ประเทศเพื่อนบ้าน ให้เกิดเป็นแนวทางในการพิจารณา การคัดเลือกเจ้าหน้าที่วิเทศสัมพันธ์ของ กรมข่าวทหารบก ต่อไป

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อให้ทราบถึงคุณสมบัติที่ดีของเจ้าหน้าที่วิเทศสัมพันธ์
2. เพื่อให้ทราบถึงหน้าที่และความรับผิดชอบของ เจ้าหน้าที่วิเทศสัมพันธ์ที่ ปฏิบัติงานด้านการทูตฝ่ายทหารและความสัมพันธ์ระหว่างประเทศ
3. เพื่อกำหนดแนวทางในการพิจารณาการคัดเลือกเจ้าหน้าที่วิเทศสัมพันธ์ ในการช่วยเหลือการปฏิบัติงาน สน.ผชท.ทบ.ไทย/ต่างประเทศ ของ กรมข่าวทหารบก

กรอบแนวคิดการวิจัย

ภาพที่ 1 กรอบแนวคิดการวิจัย

วิธีการศึกษา

1. รูปแบบการวิจัย

การวิจัยนี้เป็นการวิจัยเชิงอรรถธิบาย โดยใช้รูปแบบการวิจัยเชิงยุทธศาสตร์ (Strategic Research) ตามที่วิทยาลัยการศึกษากำหนด และการวิเคราะห์ข้อมูลจากเอกสารที่เกี่ยวข้อง

2. ขอบเขตการศึกษา

ขอบเขตด้านเนื้อหา จากวิจัยนี้มุ่งศึกษาเพื่อหาแนวทางในการพิจารณาการคัดเลือกเจ้าหน้าที่วิเทศสัมพันธ์ของ กรมข่าวทหารบก โดยมีระยะเวลาในการดำเนินการศึกษาทำวิจัย ตั้งแต่ ธันวาคม 2566 - มิถุนายน 2567 รวมระยะเวลา 6 เดือน

3. การเก็บรวบรวมข้อมูล

แหล่งข้อมูลที่ใช้ในการศึกษาวิจัย ประกอบด้วย 2 ส่วน ได้แก่ 1) ข้อมูลที่เป็นเอกสารที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนากำลังพล เอกสารตำราที่เกี่ยวข้อง รวมถึงข้อมูลเพิ่มเติมในรูปแบบอื่นๆ และ 2) ข้อมูลจากการสัมภาษณ์ผู้บังคับบัญชา ผชท.ทบ. ไทย/ประเทศเพื่อนบ้าน รวมถึงแนวทางการแก้ไขปัญหา

4. การวิเคราะห์ข้อมูล

กำหนดให้ใช้กรอบการคิดเชิงยุทธศาสตร์ด้วยการใช้ SWOT Analysis, TOWS MATRIX และ 4M วิเคราะห์ข้อมูลพิจารณาแนวทางในการกำหนดคุณสมบัติหน้าที่ความรับผิดชอบ และลักษณะงานของเจ้าหน้าที่วิเทศสัมพันธ์

5. ขั้นตอนการดำเนินงาน

กำหนดขั้นตอนการดำเนินงานจำนวน 7 ขั้นตอน ประกอบด้วย

5.1 การเลือกเรื่องและกำหนดหัวข้อการวิจัย ในห้วง ธันวาคม 2566

5.2 การเสนอโครงร่างวิจัย ในห้วง มกราคม 2567

5.3 การเก็บรวบรวมข้อมูลศึกษาค้นคว้า ในห้วง มกราคม ถึง

กุมภาพันธ์ 2567

5.4 การวิเคราะห์สังเคราะห์ข้อมูล ในห้วง มีนาคม 2567

5.5 การสรุปผลการวิจัย ในห้วง เมษายน 2567

5.6 การนำเสนอผลงานการวิจัย ในห้วง พฤษภาคม 2567

5.7 การจัดทำรูปเล่มวิจัย ในห้วง มิถุนายน 2567

ประโยชน์ที่ได้รับ

1. ทำให้ทราบถึงคุณสมบัติ หน้าที่และความรับผิดชอบ เจ้าหน้าที่วิเทศสัมพันธ์ของ กรมข่าวทหารบก
2. ทำให้ทราบถึงแนวทางในการคัดเลือกเจ้าหน้าที่วิเทศสัมพันธ์ของ กรมข่าวทหารบก
3. ทำให้กรมข่าวทหารบก มีเจ้าหน้าที่วิเทศสัมพันธ์ดำเนินงานอย่างมีมาตรฐาน

บทที่ 2

บทวิเคราะห์

จากกรอบแนวคิดการวิจัยที่ได้กำหนดไว้ในบทที่ 1 นั้น จะเห็นได้ว่า มีความเชื่อมโยงกับยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี (พ.ศ. 2561 – 2580)¹ มีวิสัยทัศน์ประเทศไทยประเทศมีความมั่นคง มั่งคั่ง ยั่งยืน และเป็นประเทศที่พัฒนาแล้ว ตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง ประกอบด้วย 6 ยุทธศาสตร์ ได้แก่ ยุทธศาสตร์ชาติด้านความมั่นคง ยุทธศาสตร์ชาติด้านการสร้างความสามารถในการแข่งขัน ยุทธศาสตร์ชาติด้านการพัฒนา และเสริมสร้างศักยภาพทรัพยากรมนุษย์ ยุทธศาสตร์ชาติด้านการสร้างโอกาสและความเสมอภาคทางสังคม ยุทธศาสตร์ด้านการสร้างการเติบโตบนคุณภาพชีวิตที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม และยุทธศาสตร์ชาติด้านการปรับสมดุลและพัฒนาระบบการบริหารจัดการภาครัฐ และแผนการปฏิบัติงานในระดับต่างๆ กองทัพบกได้กำหนดภารกิจ นโยบาย แนวความคิด และความรับผิดชอบในการพัฒนาบุคลากรของกองทัพบกให้สอดคล้องตามวิสัยทัศน์เป็นกองทัพบกมีศักยภาพ ทันสมัย เป็นที่เชื่อมั่นของประชาชน และเป็นหนึ่งในกองทัพบกชั้นนำของภูมิภาค การทูตฝ่ายทหาร เป็นการดำเนินงานของทหารไทยในงานด้านวิเทศสัมพันธ์(การต่างประเทศ) งานด้านข่าวกรอง และงานด้านความมั่นคง ข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับหัวข้อวิจัย ดังนี้

สภาพแวดล้อมทางยุทธศาสตร์ที่ส่งผลกระทบต่อการทำงานของหน่วยช่วยเหลือฝ่ายทหารบกไทยประจำการประเทศเพื่อนบ้าน

1. ระเบียบข้อบังคับและแนวทางการปฏิบัติที่เกี่ยวข้อง

คณะกรรมการและคณะอนุกรรมการพิจารณาทบทวนปรับปรุงการบริหารจัดการ สน.ผชท.ทหาร ไทยในต่างประเทศ ของกระทรวงกลาโหม มีหน้าที่ในการพิจารณาจัดตั้ง สน.ผชท.ทหาร ไทย ประจำการในต่างประเทศ¹⁰ ปัจจุบันมีจำนวน 54 สำนักงาน ใน 18 ประเทศ (บก.ทท. 2 ประเทศ ทบ. 17 ประเทศ ทร. 18 ประเทศ และ ทอ. 17 ประเทศ) โดยในส่วนของประเทศเพื่อนบ้าน 4 ประเทศ มี ประเทศสาธารณรัฐแห่ง

สหภาพเมียนมา ประเทศสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว ประเทศราชอาณาจักรกัมพูชา และ ประเทศสหพันธรัฐมาเลเซีย นั้น กำหนดให้ผู้ช่วยทูตฝ่ายทหารบกไทย ประจำการในประเทศเพื่อนบ้าน รักษาราชการ ผู้ช่วยทูตฝ่ายทหารไทยประจำการในประเทศเพื่อนบ้านอีกตำแหน่งหนึ่ง (ผชท.ทบ.ไทย/ประเทศเพื่อนบ้าน รรท.ผชท.ทหาร ไทย /ประเทศเพื่อนบ้าน) ซึ่งมีระเบียบ ข้อบังคับ และแนวทางปฏิบัติที่เป็นหลักความสำคัญในการปฏิบัติงานของผู้ช่วยทูตฝ่ายทหารบกไทยประจำการประเทศเพื่อนบ้านได้แก่

1.1 รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2560 มีแนวทางในการดำเนินการด้านการทูตฝ่ายทหารและงานด้านการต่างประเทศที่ต้องยึดถือไปปฏิบัติระบุไว้ในหมวดที่ 5 หน้าที่ของรัฐ โดยเฉพาะในมาตราที่ 52 “รัฐต้องพิทักษ์รักษาไว้ซึ่งสถาบันพระมหากษัตริย์ เอกราช อธิปไตย บูรณภาพแห่งอาณาเขตและเขตที่ประเทศไทยมีสิทธิอธิปไตย เกียรติภูมิและผลประโยชน์ของชาติ ความมั่นคงของรัฐและความสงบเรียบร้อยของประชาชน เพื่อประโยชน์ ในการพัฒนาประเทศด้วย” ถือเป็นหลักการในรัฐธรรมนูญที่สำคัญต่อการดำเนินงานด้านการทูตฝ่ายทหาร นอกจากนี้ในมาตราดังกล่าว การทูตฝ่ายทหารยังต้องดำเนินการให้สอดคล้องและเป็นไปตามข้อกำหนดของรัฐธรรมนูญด้านการต่างประเทศใน มาตรา 66 “รัฐพึงส่งเสริมสัมพันธไมตรีกับนานาประเทศโดยยึดหลักความเสมอภาคในการปฏิบัติต่อกัน และไม่แทรกแซงกิจการภายในของกันและกัน ให้ความร่วมมือกับองค์การระหว่างประเทศและคุ้มครองผลประโยชน์ของชาติและของคนไทยในต่างประเทศ” ที่การดำเนินงานด้านการทูต และการทูตฝ่ายทหารจะต้องยึดถือ โดยสรุปแล้ว ตามที่ระบุในรัฐธรรมนูญหมวดที่ 5 มาตรา 52 ที่กำหนดแนวทางในการใช้ทหาร และ มาตรา 66 ที่กำหนดแนวทางในการดำเนินการด้านการต่างประเทศหรือทางการทูต แนวทางในการปฏิบัติงานในบทบาทของทูตฝ่ายทหารจึงได้แก่ การจะต้องเป็นเครื่องมือที่รัฐบาลจัดให้มีขึ้นเพื่อพร้อมบูรณาการในงานด้านการทหาร การทูต และงานด้านการข่าวที่มีประสิทธิภาพ พัฒนาการมีปฏิสัมพันธ์ระหว่างประเทศโดยไม่เข้าแทรกแซงกิจการภายในในอีกประเทศหนึ่ง

1.2 ตามข้อบังคับกระทรวงกลาโหม ว่าด้วยการทูตฝ่ายทหารบก พ.ศ. 2527 ผู้ช่วยทูตฝ่ายทหารมีหน้าที่ (1) เป็นผู้แทนทางทหารของกองทัพไทยในต่างประเทศ (2) เป็นที่ปรึกษาของเอกอัครราชทูต อัครราชทูต หรืออุปทูต เกี่ยวกับกิจกรรมทางทหาร

(3)เป็นผู้แทนของกองทัพต้นสังกัดในพิธีต่าง ๆ (4) เป็นผู้สังเกตการณ์และประสานงาน ด้านกิจการทหารกับเจ้าหน้าที่ทางทหารของประเทศนั้น (5) ควบคุม ดูแล และช่วยเหลือบุคคล สังกัดกระทรวงกลาโหม ที่ไปศึกษา หรือดูกิจการ ณ ประเทศที่ตนประจำอยู่ ให้เป็นไปตาม นโยบายของกองทัพ หรือที่กระทรวงกลาโหมกำหนด (6) ส่งเสริมความสัมพันธ์ระหว่าง กองทัพไทยกับกองทัพของประเทศที่ตนประจำอยู่ (7) เชื่อมความสัมพันธ์กับผู้ช่วยทูตฝ่าย ทหารของประเทศอื่น ๆ ที่ประจำอยู่ ณ ประเทศ นั้น (8) เป็นผู้แทนของกองทัพหรือ กระทรวงกลาโหม ในการจัดซื้อยุทธโปกรณ์ และสิ่งของ ตามความต้องการของกองทัพหรือ กระทรวงกลาโหม เมื่อได้รับมอบหมาย (9) อำนวยความสะดวกให้แก่เจ้าหน้าที่ทางทหารที่ จะเข้าไปยังประเทศที่ตนประจำอยู่ ตามความเหมาะสม (10) ติดต่อประสานในการขอ หรือ ให้ความช่วยเหลือทางทหาร ในกรณีที่ไม่มีความช่วยเหลือทางทหารประจำอยู่ ณ ประเทศนั้น (11) อำนวยการและกำหนดระเบียบในสำนักงาน ให้สอดคล้องกับนโยบายของ กองทัพบก และกองบัญชาการกองทัพไทย (12) ปฏิบัติหน้าที่อื่นตามที่ผู้บังคับบัญชา มอบหมาย

1.3 ตามคำสั่งกรมข่าวทหารบก (เฉพาะ) ที่ 10/62 ลง 18 ก.พ. 62 เรื่อง การกำหนดหน้าที่ภารกิจและหน้าที่ของผู้ช่วยทูตฝ่ายทหารบกใน สน.ผชท.ทบ.ไทย/ ต่างประเทศ¹¹ ให้ปฏิบัติดังนี้

1.3.1 ภารกิจและหน้าที่ทั่วไป

- เป็นผู้แทนทหารในการปฏิบัติภารกิจของกองทัพบก เป็นผู้สังเกตการณ์ และประสานงานด้านกิจการทหาร รวมถึงการเข้าร่วมพิธีต่าง ๆ ในประเทศที่ประจำการ
- เป็นที่ปรึกษาของเอกอัครราชทูต หรืออุปทูตเกี่ยวกับกิจการทางทหารและความมั่นคง
- เป็นผู้แทนของกองทัพบกในการเสริมสร้างความสัมพันธ์อันดีกับกองทัพของประเทศที่ประจำการ และเชื่อมสัมพันธ์อันดีกับผู้ช่วยทูตฝ่ายทหารของประเทศอื่นๆ ที่ไปประจำการ ณ ประเทศนั้น ๆ

- เป็นผู้แทนของกองทัพบกในการติดต่อประสานงาน การขอ หรือให้ความช่วยเหลือทางทหารในกรณีประเทศนั้นไม่มีหน่วยติดต่อช่วยเหลือทางทหาร ประจำอยู่

- ประสานงาน ควบคุม กำกับดูแลและช่วยเหลือ นักเรียนทุน และข้าราชการของกองทัพบกที่ไปศึกษาในประเทศนั้น ๆ

- ควบคุมดูแลข้าราชการในสังกัดและกำหนดระเบียบใน สำนักงาน ให้สอดคล้องกับนโยบายของกองทัพบก และกฎ ระเบียบ คำสั่ง ที่เกี่ยวข้อง

- ปฏิบัติหน้าที่อื่นตามที่ได้รับมอบหมาย

1.3.2 ภารกิจและหน้าที่ด้านการข่าว

- รวบรวมและวิเคราะห์ข่าวสารและข่าวกรอง ที่มีผลกระทบต่อความมั่นคงของประเทศไทย ตลอดจนแนวโน้ม ท่าทีด้านการทหารของประเทศที่ ประจําการ รวมทั้งจัดทำเป็นข้อพิจารณาและข้อเสนอแนะที่เป็นประโยชน์ และรายงาน ข่าวสารตามวงรอบ

- ตรวจสอบและแลกเปลี่ยนข้อมูลข่าวสาร ที่เป็นประโยชน์ ด้านการทหารและความมั่นคงกับหน่วยงานของประเทศที่ประจําการ

- ชี้แจง และสร้างความเข้าใจกับชาวต่างชาติ ในกรณีที่มีการ นำเสนอข่าวสารที่มีผลกระทบต่อความมั่นคงของประเทศไทยและกองทัพบกไทย

1.3.3 ภารกิจและหน้าที่การรับรองและอำนวยความสะดวก

- ปฏิบัติหน้าที่ถวายพระเกียรติและถวายความปลอดภัยแด่ พระบรมวงศานุวงศ์เมื่อเสด็จเยือนประเทศที่ประจําการ

- ประสานงาน อำนวยความสะดวกให้กับผู้บังคับบัญชา คณะ ผู้แทนกองทัพ รวมถึงข้าราชการที่เดินทางไปราชการชั่วคราวหรือฝึกศึกษาอบรม เพื่อ รับทราบปัญหาข้อขัดข้อง (ถ้ามี) ในการดำรงชีวิตในต่างประเทศ

- กำกับดูแลการขออนุญาตเดินทางกลับประเทศไทยของข้าราชการในความดูแล ให้เป็นไปตามกฎระเบียบของทางราชการ และ/หรือสถานศึกษา กำหนด

1.3.4 ภารกิจและหน้าที่การส่งกำลังบำรุงและงบประมาณ

- อำนวยความสะดวกเกี่ยวกับการจัดซื้อและจัดหาวัสดุอุปกรณ์ของกองทัพบก

- รายงานข้อมูลความก้าวหน้าเทคโนโลยีทางทหารที่เป็นประโยชน์ต่อกองทัพบก

- ดูแลรักษาทรัพย์สินของทางราชการที่อยู่ในความรับผิดชอบให้อยู่ในสภาพใช้งานได้ รวมทั้งการจัดหาทดแทน การจำหน่าย การซ่อมบำรุง และรายงานสภาพสิ่งอุปกรณ์ตามห้วงระยะเวลาที่กำหนด

- ดำเนินการเกี่ยวกับการเงินและงบประมาณของ สน.ผชท.ทบ.ไทย/ต่างประเทศ ให้เป็นไปตามระเบียบแบบแผนของทางราชการ

สภาพปัญหาต่าง ๆ ที่มีผลกระทบต่อแนวทางในการดำเนินการคัดเลือกเจ้าหน้าที่วิเทศสัมพันธ์

ตามนโยบายของ อดีต ผบ.ทบ. ในการช่วยเหลือสนับสนุนงานของสำนักงานผู้ช่วยทูตฝ่ายทหารบก ประจำสถานเอกอัครราชทูตไทย ณ ประเทศเพื่อนบ้าน ทั้ง 4 ประเทศ เนื่องจากภารกิจที่ สน.ผชท.ทบ.ไทย/ประเทศเพื่อนบ้าน หลากหลายมิติ ประกอบกับเจ้าหน้าที่ปฏิบัติงานของ สน.ผชท.ทบ.ไทย/ประเทศเพื่อนบ้าน มีจำนวนจำกัด ประกอบด้วย ผชท.ทบ.ไทย/ประเทศเพื่อนบ้าน และ เสมียนประจำ สน.ผชท.ทบ.ไทย/ประเทศเพื่อนบ้าน เท่านั้น โดยปฏิบัติหน้าที่ในกรณีที่ ผชท.ทบ.ไทย/ประเทศเพื่อนบ้าน ติดภารกิจไม่สามารถปฏิบัติหน้าที่ได้

เจ้าหน้าที่วิเทศสัมพันธ์

วิเทศสัมพันธ์¹² หมายถึง ความสัมพันธ์ระหว่างประเทศ ความสัมพันธ์กับต่างประเทศ

เจ้าหน้าที่วิเทศสัมพันธ์ คือ เจ้าหน้าที่ที่ปฏิบัติงานทางวิเทศสัมพันธ์ ปฏิบัติงานเกี่ยวกับการวางแผน การประสานงาน การปฏิบัติงานในเรื่อง แปลภาษาต่างประเทศให้เป็นภาษาไทย และแปลภาษาไทยให้เป็นภาษาต่างประเทศ และช่วยปฏิบัติหน้าที่ตามที่ได้รับมอบหมาย

คุณสมบัติที่ดีของ เจ้าหน้าที่วิเทศสัมพันธ์, นักวิเทศสัมพันธ์ หน่วยงานพลเรือน

1. ลักษณะงานที่ปฏิบัติ

ปฏิบัติงานทางด้านวิเทศสัมพันธ์ ซึ่งมีลักษณะงานที่ปฏิบัติเกี่ยวกับการติดต่อประสานงานกับองค์การโลก องค์การระหว่างประเทศ ผู้เชี่ยวชาญหรือเจ้าหน้าที่ต่างประเทศ หน่วยชำนาญพิเศษต่างๆ ตลอดจนการแปลเอกสาร และร่างโต้ตอบหนังสือภาษาต่างประเทศ และปฏิบัติหน้าที่อื่นที่เกี่ยวข้อง

2. คุณสมบัติเฉพาะสำหรับตำแหน่ง

มีคุณสมบัติอย่างใดอย่างหนึ่งดังต่อไปนี้

- ได้รับปริญญาตรีหรือคุณวุฒิอย่างอื่นที่เทียบได้ในระดับเดียวกัน ในสาขาวิชาหรือทางที่ส่วนราชการเจ้าสังกัดเห็นว่าเหมาะสมกับหน้าที่ความรับผิดชอบและลักษณะงานที่ปฏิบัติ

- ได้รับปริญญาโทหรือคุณวุฒิอย่างอื่นที่เทียบได้ในระดับเดียวกัน ในสาขาวิชาหรือทางที่ส่วนราชการเจ้าสังกัดเห็นว่าเหมาะสมกับหน้าที่ความรับผิดชอบ และลักษณะงานที่ปฏิบัติ

- ได้รับปริญญาหรือคุณสมบัตินอกจากนี้ กพส. กำหนดว่าใช้เป็นคุณสมบัติเฉพาะสำหรับตำแหน่งนี้ได้

ความรู้ความสามารถ ทักษะ และสมรรถนะที่จำเป็นสำหรับตำแหน่ง

1. ความรู้ความสามารถที่จำเป็นสำหรับการปฏิบัติงานในตำแหน่ง
2. ทักษะที่จำเป็นสำหรับการปฏิบัติงานในตำแหน่ง
3. สมรรถนะที่จำเป็นสำหรับการปฏิบัติงานในตำแหน่ง

หน้าที่และความรับผิดชอบของ เจ้าหน้าที่วิเทศสัมพันธ์

หน้าที่ความรับผิดชอบหลัก

ปฏิบัติงานในฐานะผู้ปฏิบัติงานที่ต้องใช้ความรู้ ความสามารถทางวิชาการ ในการทำงานปฏิบัติงานเกี่ยวกับงานด้านวิเทศสัมพันธ์ ภายใต้การกำกับ แนะนำ ตรวจสอบ และงานปฏิบัติงานอื่นตามที่ได้รับมอบหมาย

ลักษณะงานที่ปฏิบัติ

ปฏิบัติงานทางด้านวิเทศสัมพันธ์ ซึ่งมีลักษณะงานที่ปฏิบัติเกี่ยวกับการติดต่อประสานงานกับองค์การโลก องค์การระหว่างประเทศ ผู้เชี่ยวชาญหรือเจ้าหน้าที่ต่างประเทศ หน่วยชำนาญพิเศษต่างๆ ตลอดจนการแปลเอกสาร และร่างโต้ตอบหนังสือ ภาษาต่างประเทศ และปฏิบัติหน้าที่อื่นที่เกี่ยวข้อง โดยมีลักษณะงานที่ปฏิบัติในด้านต่างๆ ดังนี้

1. ด้านการปฏิบัติการ

1.1 ร่าง โต้ตอบหนังสือเป็นภาษาต่างประเทศ งานแปลเอกสาร ภาษาไทยและภาษาต่างประเทศ เพื่อใช้ในการติดต่อประสานงานกับองค์กรระหว่างประเทศ

1.2 รวบรวมข้อมูล วิเคราะห์และติดตามประเมินผล จัดทำบันทึก สรุป รายงานการประชุมความร่วมมือระหว่างประเทศ เพื่อนำเสนอผู้บังคับบัญชา

1.3 จัดเตรียมข้อมูลสำหรับการเจรจาความร่วมมือทางวิชาการกับต่างประเทศ เพื่อให้การประชุมเจรจาบรรลุผลตามเป้าหมายที่กำหนด

1.4 ส่งเสริม สนับสนุน ดำเนินการเกี่ยวกับทุนการศึกษา ฝึกอบรม ดูงานผู้เชี่ยวชาญ วัสดุอุปกรณ์ อาสาสมัคร องค์กรพัฒนาเอกชนและอื่นๆ ที่เกี่ยวข้องกับการความร่วมมือ เพื่อให้การดำเนินการเป็นไปด้วยความเรียบร้อย

2. ด้านการวางแผน

วางแผนการทำงานที่รับผิดชอบ ร่วมดำเนินการวางแผนการทำงานของหน่วยงานหรือโครงการ เพื่อให้การดำเนินงานเป็นไปตามเป้าหมายผลสัมฤทธิ์ที่กำหนด

3. ด้านการประสานงาน

3.1 ประสานการทำงานร่วมกันทั้งภายในและภายนอกทีมงานหรือหน่วยงาน เพื่อให้เกิดความร่วมมือและผลสัมฤทธิ์ตามที่กำหนดไว้

3.2 ชี้แจงและให้รายละเอียดเกี่ยวกับข้อมูล ข้อเท็จจริง แก่บุคคลหรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เพื่อสร้างความเข้าใจหรือความร่วมมือในการดำเนินการตามที่ได้รับมอบหมาย

4. ด้านบริการ

4.1 เผยแพร่ความรู้ทั่วไปด้านการต่างประเทศแก่ผู้มาติดต่อ เพื่อให้เกิดความเข้าใจอันดีและถูกต้อง ให้คำปรึกษาและชี้แจงตอบปัญหาด้านการต่างประเทศแก่ผู้ที่มาติดต่อเพื่อให้เกิดความเข้าใจอันดีและถูกต้องตามระเบียบกฎหมาย

4.2 รวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับงานด้านต่างประเทศ เพื่อจัดทำเป็นฐานข้อมูล

คุณสมบัติ หน้าที่ความรับผิดชอบและลักษณะงานของ นายทหารการแปล กรมข่าวทหารบก

หน้าที่ความรับผิดชอบหลัก

สายงานนี้ครอบคลุมถึงตำแหน่งต่าง ๆ ที่ปฏิบัติงานเกี่ยวกับการควบคุมวางแผน การประสานงาน การปฏิบัติงานในเรื่อง แปลภาษาต่างประเทศให้เป็นภาษาไทย และแปลภาษาไทยให้เป็นภาษาต่างประเทศ และช่วยปฏิบัติหน้าที่อื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องตามที่ได้รับมอบหมาย

ตารางที่ 1 ชื่อตำแหน่งในสายงานและระดับตำแหน่ง ดังนี้

ระดับตำแหน่ง	อัตรา	ชื่อตำแหน่งในสายงาน
ปฏิบัติการ	ร.ท. - ร.อ.	- นภช. (นายทหารภาษาต่างประเทศ) - นภช. ชุดชำนาญพื้นที่ - นายทหารการแปล - ประจำแผนก ขว.ทบ.
ชำนาญการ	พ.ต.	- นายทหารการแปล - ประจำแผนก รร.สธ.ทบ.
ชำนาญการ	พ.ท.	หน.รร.สธ.ทบ.

โดยมีลักษณะงานที่ปฏิบัติในด้านต่าง ๆ ดังนี้

การปฏิบัติราชการทั่วไป

1. ด้านการวางแผน

1.1 วางแผนการทำงานในหน้าที่ให้สอดคล้องกับระเบียบปฏิบัติประจำหรือนโยบายของผู้บังคับบัญชา เพื่อให้การปฏิบัติงานบรรลุผลสำเร็จตามภารกิจที่ได้รับมอบ

1.2 วางแผน การวิเคราะห์ การปฏิบัติการในเรื่องแปลภาษา เพื่อให้การดำเนินงานบรรลุเป้าหมายและบรรลุผลสัมฤทธิ์ที่ ทบ. กำหนดไว้

1.3 ให้ข้อเสนอแนะ การปฏิบัติการในเรื่องการแปลภาษา เพื่อให้การปฏิบัติงานมีประสิทธิภาพสูงสุดและความสอดคล้องกับนโยบายของ ทบ.

2. ด้านการปฏิบัติการ

2.1 ทำหน้าที่แปลภาษาต่างประเทศให้เป็นภาษาไทย และแปลภาษาไทยให้เป็นภาษาต่างประเทศ

2.2 ให้คำแนะนำการแปลหนังสือต่างประเทศให้เป็นภาษาไทย

2.3 ทำหน้าที่แปลในโอกาสสำคัญ เช่น การปาฐกถา การบรรยายสรุป และการประชุม

3. ด้านการประสานงาน

3.1 ประสานงานกับหน่วยอื่น ๆ ในเรื่องการแปลภาษา เพื่อปรับปรุงพัฒนาการปฏิบัติในหน่วย

3.2 ชี้แจงและให้คำแนะนำเกี่ยวข้องกับการแปลภาษา เพื่อสร้างความเข้าใจแก่บุคคลหรือหน่วยงานในการปฏิบัติงานร่วมกัน

4. ด้านการบริการ

4.1 ให้คำปรึกษา แนะนำในกิจการที่เกี่ยวข้องกับการแปลภาษา

4.2 ให้คำปรึกษา แนะนำกับบุคคลหรือหน่วยงานที่ติดต่อประสานงานกับหน่วย

4.3 แปลหนังสือต่างประเทศ ข่าว สื่อสิ่งพิมพ์ สื่ออิเล็กทรอนิกส์ คำบรรยายทางวิทยุ ออกมาเป็นภาษาไทย ออกเผยแพร่ให้หน่วยต่าง ๆ ใน ทบ. และแปลภาษาไทยให้เป็นภาษาต่างประเทศ

การปฏิบัติราชการทางทหาร

1. ทำหน้าที่แปลภาษาต่างประเทศให้เป็นภาษาไทย และแปลภาษาไทยให้เป็นภาษาต่างประเทศ ให้กับผู้บังคับบัญชา หรือฝ่ายอำนวยการ เพื่อใช้ประกอบการตัดสินใจในการปฏิบัติภารกิจได้อย่างมีประสิทธิภาพ

2. ทำหน้าที่แปลในโอกาสสำคัญต่างๆ หรือเมื่อได้รับการประสาน เพื่อให้ผู้บังคับบัญชาสามารถตัดสินใจในการปฏิบัติภารกิจได้อย่างมีประสิทธิภาพ

3. แปลหนังสือต่างประเทศ สื่อสิ่งพิมพ์ สื่ออิเล็กทรอนิกส์ ออกมาเป็นภาษาไทย ออกเผยแพร่ให้หน่วยต่าง ๆ ใน ทบ. และแปลภาษาไทยให้เป็นภาษาต่างประเทศ

คุณสมบัติเฉพาะตำแหน่ง หรือมาตรฐานเฉพาะตำแหน่ง (ร.ท. - ร.อ.)

1. มีคุณสมบัติอย่างใดอย่างหนึ่งดังต่อไปนี้

1.1 เป็นนายทหารกองหนุน และสำเร็จการศึกษาระดับปริญญาตรี ตามที่สำนักงาน ก.พ. รับรองและตามที่ ทบ. กำหนด

1.2 เลื่อนฐานะนายทหารประทวนเป็นนายทหารสัญญาบัตร ตามหลักเกณฑ์และเงื่อนไขที่ กท. และ ทบ. กำหนด

1.3 กรณีปรับย้ายมาปฏิบัติงานในตำแหน่งหมายเลข ชกท.9330 (อัตรา ร.อ.) ต้องมีคุณสมบัติดังนี้

1.3.1 สำเร็จการศึกษาหลักสูตรชั้นนายร้อย

1.3.2 เคยปฏิบัติงานในหน้าที่ตำแหน่งหมายเลข ชกท. 9330 (อัตราไม่ต่ำกว่า ร.ท.) มาแล้วไม่น้อยกว่า 1 ปี เว้นกรณีเป็นอัตราต่ำสุดของหน่วย หรือได้ฝึกปฏิบัติงานตำแหน่งหมายเลข ชกท.9330 (อัตรา ร.อ.) ตามที่ ทบ. กำหนด และผลการฝึกงานสามารถปฏิบัติได้

1.3.3 ผลการรายงานประเมินค่าการปฏิบัติงานนายทหารครั้งล่าสุด ได้คะแนนอยู่ในเกณฑ์ที่ดีขึ้นไป

1.3.4 ผลการทดสอบสมรรถภาพทางร่างกายครั้งสุดท้ายได้
คะแนนเฉลี่ยเป็นไปตามเกณฑ์ที่ ทบ. กำหนด

2. ไม่มีอาการพิการทางร่างกาย หรืออวัยวะใด ๆ ยกเว้นผู้ที่บรรจุในหน่วย
ส่วนการศึกษา หรือบรรจุในตำแหน่งที่ปฏิบัติงานทางธุรการ

คุณสมบัติเฉพาะตำแหน่ง หรือมาตรฐานเฉพาะตำแหน่ง (พ.ต. - พ.ท.)

1. สำเร็จการศึกษาหลักสูตรชั้นนายพัน และมีผลการศึกษาอยู่ในเกณฑ์ดี
ขึ้นไป

2. กรณีปรับย้ายมาปฏิบัติงานในตำแหน่งหมายเลข ชกท.9330 (อัตรา พ.ต.
และ อัตรา พ.ท.) ต้องเคยฝึกปฏิบัติงานในตำแหน่งหมายเลข ชกท.9330 (อัตรา พ.ต. และ
อัตรา พ.ท.) ตามที่ ทบ. กำหนด และผลการฝึกงานสามารถปฏิบัติงานได้

3. ผลการรายงานประเมินค่าการปฏิบัติงานนายทหารครั้งสุดท้ายได้
คะแนนอยู่ในเกณฑ์ดีขึ้นไป

4. ผลการทดสอบสมรรถภาพครั้งสุดท้ายได้คะแนนเฉลี่ยเป็นไปตามเกณฑ์
ที่ ทบ. กำหนด

5. ไม่มีอาการพิการทางร่างกาย หรืออวัยวะใดๆ ยกเว้นผู้ที่บรรจุในหน่วย
ส่วนการศึกษา หรือบรรจุในตำแหน่งที่ปฏิบัติงานทางธุรการ

ความรู้ ทักษะ และสมรรถนะที่จำเป็นสำหรับตำแหน่ง

1. ความรู้ทักษะ

1.1 มีความรู้ความสามารถที่จำเป็นสำหรับการปฏิบัติงานในตำแหน่ง
เช่น มีความรู้ความสามารถในงานด้านการบริหารจัดการงานด้านธุรการ งานเอกสาร ทั้ง
แบบปกติและเอกสารอิเล็กทรอนิกส์ รวมถึง การประสานสอดคล้อง เพื่อให้เกิดสภาพ
คล่องของเอกสารดังกล่าว ให้เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ

1.2 มีทักษะความรู้เกี่ยวกับงานด้านการข่าว การจัดหน่วยทหารของ
ทบ. และฝ่ายตรงข้าม

1.3 มีทักษะความรู้และประสบการณ์ที่จำเป็นสำหรับการปฏิบัติงานในตำแหน่ง

1.4 ทักษะความรู้ในการใช้ภาษาที่สาม

2. สมรรถนะจำเป็นสำหรับตำแหน่ง

2.1 มีสมรรถนะหลักตามที่ ทบ. กำหนด

2.2 มีสมรรถนะเฉพาะที่จำเป็นในการปฏิบัติงานตามที่ ทบ. กำหนด

ผลการวิเคราะห์สภาพปัญหาในปัจจุบัน กองทัพบกได้อนุมัติกำหนดระบบหมายเลขความชำนาญการทางทหาร (ชกท.) และคุณสมบัติเฉพาะตำแหน่งของ นายทหารการแปล เมื่อได้เปรียบเทียบความแตกต่างกับตำแหน่งหน้าที่ เจ้าหน้าที่วิเทศสัมพันธ์ และนักวิเทศสัมพันธ์ในหน่วยงานของพลเรือนแล้ว จะเห็นได้ว่า คุณสมบัติเฉพาะสำหรับตำแหน่ง ลักษณะงานที่ปฏิบัติและหน้าที่ความรับผิดชอบเป็นแนวทางเดียวกันไม่มีความแตกต่างกันมากนัก เพียงแต่ กองทัพบก มีการเพิ่มเติมการปฏิบัติราชการทางทหารขึ้นเพื่อให้สอดคล้องกับ นโยบายการปฏิบัติงานกองทัพบก แผนพัฒนาด้านกำลังพลของกองทัพบก และ แนวทางการกำหนดท่าทีของกองทัพบกต่อประเทศเพื่อนบ้านและมิตรประเทศ ซึ่งสามารถเพิ่มเติมตำแหน่งเจ้าหน้าที่วิเทศสัมพันธ์ หรือ เปลี่ยนชื่อตำแหน่ง และชกท. เพื่อนำมาปรับใช้ให้เกิดประโยชน์ต่อกองทัพบกต่อไป

การวิเคราะห์สภาพแวดล้อมของปัญหาโดยใช้ SWOT Analysis

ผู้วิจัยได้ใช้ SWOT Analysis เป็นเครื่องมือดำเนินการวิเคราะห์สภาพแวดล้อมภายนอกและภายในของ สน.ผชท.ทบ.ไทย/ประเทศเพื่อนบ้าน ซึ่งจากการวิเคราะห์จุดแข็ง (Strengths) จุดอ่อน (Weakness) โอกาส (Opportunity) และอุปสรรค (Threat) ในการดำเนินงาน ร่วมกับการสัมภาษณ์ผู้บังคับบัญชา ผู้ช่วยทูตฝ่ายทหารบก ประจำสถานเอกอัครราชทูตไทย ณ ประเทศเพื่อนบ้าน ได้ผลการวิเคราะห์มีรายละเอียดดังนี้

1. จุดแข็ง (Strengths) : S

1.1 โครงสร้างปัจจุบัน สำนักงานผู้ช่วยทูตฝ่ายทหารบก ประจำสถานเอกอัครราชทูตไทย ณ ประเทศเพื่อนบ้าน มีความชัดเจน มีการแบ่งมอบหน้าที่ความรับผิดชอบตามตำแหน่ง มีโครงสร้างการบริหารการบังคับบัญชาที่มีความเหมาะสม สอดคล้องกับภารกิจที่ สำนักงานผู้ช่วยทูตฝ่ายทหารบก ประจำสถานเอกอัครราชทูตไทย ณ ประเทศเพื่อนบ้าน

1.2 กำลังพลขององค์กรมีระบบการทำงาน วิธีการปฏิบัติงาน การติดต่อสื่อสารภายในองค์กรและระหว่างองค์กรภายนอก ประสานงาน ทำงานอย่างเป็นระบบ ต่อเนื่อง และทันเวลา

1.3 การใช้เทคโนโลยีสารสนเทศทางด้านงานข่าว การส่งกำลังบำรุง การจัดซื้อจัดจ้าง ฯลฯ ในการเก็บรวบรวมข้อมูล สนับสนุนการปฏิบัติงาน ส่งผลให้ข้อมูลมีความถูกต้อง แม่นยำ ประกอบการพิจารณาและตัดสินใจของผู้บังคับบัญชาได้

1.4 ผู้บังคับบัญชาดูแลกำลังพลด้านขวัญกำลังใจในการปฏิบัติงาน พัฒนา เพื่อเพิ่มศักยภาพและขีดความสามารถ พร้อมรับฟังความคิดเห็นจากผู้ใต้บังคับบัญชา ทำให้เกิดความสามัคคีเป็นหมู่คณะในการปฏิบัติงาน

1.5 ทักษะความชำนาญในการใช้เทคโนโลยี มีความชำนาญในสายงานที่รับผิดชอบ และความผูกพันของ สำนักงานผู้ช่วยทูตฝ่ายทหารบก ประจำสถานเอกอัครราชทูตไทย ณ ประเทศเพื่อนบ้าน รวมถึงมีค่านิยมและความรับผิดชอบร่วมกัน

2. จุดอ่อน (Weakness) : W

2.1 กำลังพลบางส่วนยังยึดติดกับรูปแบบและวัฒนธรรมขององค์กรแบบเดิมไม่พัฒนาสอดคล้องตามนโยบายของผู้บังคับบัญชาของกองทัพ

2.2 กำลังพลของ สำนักงานผู้ช่วยทูตฝ่ายทหารบก ประจำสถานเอกอัครราชทูตไทย ณ ประเทศเพื่อนบ้าน ปฏิบัติงานเป็นวงรอบ ๆ ละ 3 ปี ทำให้มีการหมุนเวียนกำลังพลปฏิบัติหน้าที่ตลอดเวลา ความรู้ความชำนาญเฉพาะทางไม่เท่ากัน

ความสามารถทักษะในการใช้ภาษาท้องถิ่นและภาษาต่างประเทศแตกต่างกัน ทำให้การปฏิบัติงานไม่คล่องตัว

3. โอกาส (Opportunity) : O

3.1 นโยบายของกองทัพบกปัจจุบันส่งเสริมให้กำลังพลพัฒนาทักษะความรู้ ความชำนาญ ที่จำเป็นในการปฏิบัติงาน เพื่อรองรับการเปลี่ยนแปลงทางด้านเทคโนโลยีสารสนเทศยุคดิจิทัล

3.2 การเปลี่ยนแปลงและการพัฒนาทางด้านเทคโนโลยีสารสนเทศทำให้หน่วยปฏิบัติได้รับการจัดสรรงบประมาณเพื่อปรับปรุงให้มีความทันสมัยมากยิ่งขึ้น

3.3 เพิ่มโอกาสความก้าวหน้าและประสบการณ์ในชีวิตรับราชการ มีโอกาสไปช่วยราชการสนับสนุนการปฏิบัติงานให้กับ สำนักงานผู้ช่วยทูตฝ่ายทหารบก ประจำสถานเอกอัครราชทูตไทย ณ ประเทศเพื่อนบ้าน เพื่อให้กำลังพลที่ได้รับการอบรมศึกษาภาษาท้องถิ่นได้พัฒนาทักษะการใช้ภาษาท้องถิ่นอย่างต่อเนื่อง มีประสบการณ์ในการปฏิบัติหน้าที่ ล่าม ให้กับกองทัพบกได้ในอนาคต

4. อุปสรรค (Threat) : T

4.1 การเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารระดับสูง ผู้บังคับหน่วย ส่งผลต่อนโยบายและการปฏิบัติของกำลังพลภายในองค์กร

4.2 นโยบายที่ซับซ้อน ความเร่งด่วนของภารกิจที่ได้รับมอบหมาย ระยะเวลาในการปฏิบัติ ความไม่ทันสมัยของกฎ ระเบียบ ข้อบังคับต่างๆ ทำให้ผู้ปฏิบัติไม่สามารถปฏิบัติงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ

4.3 ปัญหาของการระบาดของโรคอุบัติใหม่ เช่น การระบาดของเชื้อไวรัสโควิด – 19 สภาวะเศรษฐกิจที่ถดถอยภายในประเทศ

4.4 วัฒนธรรมองค์กร ช่องว่างระหว่างวัย ระบบอุปถัมภ์

4.5 การขอกำลังพลเพิ่มเติมให้กับองค์กรใช้ระยะเวลาหลายขั้นตอน

การกำหนดกลยุทธ์ด้วย TOWS MATRIX

การสร้างกลยุทธ์จากสภาพแวดล้อมและสถานการณ์ปัจจุบันจาก SWOT Analysis โดยการจับคู่ระหว่างปัจจัยภายในและปัจจัยภายนอกหรือ TOWS Matrix ดังนี้

SO กลยุทธ์เชิงรุก

1. กำหนดสมรรถนะหลัก และรองของงานวิเทศสัมพันธ์ (Core Competency)

2. บุคลากรมีความชำนาญงานด้านวิเทศสัมพันธ์ งานข่าวกรอง

3. รักษาสัมพันธ์อันดีกับหน่วยงานวิเทศสัมพันธ์ และความสัมพันธ์

ทางการ

WO กลยุทธ์เชิงแก้ไขพัฒนา

1. จัดเจ้าหน้าที่วิเทศสัมพันธ์เพิ่มเติมสนับสนุนงาน สน.ผชท.ทบ.ไทย/ประเทศเพื่อนบ้าน พัฒนาขีดความสามารถของกำลังพล ทบ. ทำหน้าที่ล่ามในระดับทางการได้

2. กำหนดแนวทางคุณสมบัติ งานที่ต้องปฏิบัติ ที่ใช้ในการสอบคัดเลือกเจ้าหน้าที่วิเทศสัมพันธ์ของ ทบ.

ST กลยุทธ์เชิงป้องกัน

ขยายช่องทางและเพิ่มโอกาสในการประสานงานกับกองทัพ, กองทัพภาค, สน.ผชท.ทบ.ไทย/เพื่อนบ้าน และกองกำลังป้องกันชายแดน ในการส่งเสริมศักยภาพและพัฒนางานวิเทศสัมพันธ์ และการต่างประเทศให้มีประสิทธิภาพ

WT กลยุทธ์เชิงรับ

1. จัดการอบรมและพัฒนาทักษะงานด้านวิเทศสัมพันธ์

2. พัฒนาบุคลากรที่ทำงานด้านวิเทศสัมพันธ์ งานด้านการข่าว ร่วมกันกับ นสศ. ให้มีความรู้ความเข้าใจ ทักษะความชำนาญเกี่ยวกับภารกิจ สน.ผชท.ทบ. ไทย/ต่างประเทศ

การวิเคราะห์ด้านการบริหารจัดการโดยใช้ 4 M

ด้านบุคลากร (Man) จากผลการสัมภาษณ์ผู้บังคับบัญชา ทางด้านงาน วิเทศสัมพันธ์ พบว่า กำลังพลที่ปฏิบัติงานใน สำนักงานผู้ช่วยทูตฝ่ายทหารบก ประจำ สถานเอกอัครราชทูตไทย ณ ประเทศเพื่อนบ้าน มีจำนวนน้อย และไม่เท่ากัน ภารกิจมีเป็น จำนวนมาก มีความชำนาญแตกต่างกัน ควรจัดสนับสนุนเจ้าหน้าที่วิเทศสัมพันธ์ช่วยเหลือ งานใน สำนักงานผู้ช่วยทูตฝ่ายทหารบก ประจำสถานเอกอัครราชทูตไทย ณ ประเทศ เพื่อนบ้าน

ด้านงบประมาณ (Money) งบประมาณที่ได้รับอย่างจำกัดไม่สามารถ พัฒนาบุคลากร หรือจ้างเจ้าหน้าที่ล่ามได้ ควรมีการอนุมัติงบประมาณเพิ่มเติมในการ คัดเลือกกำลังพลช่วยราชการให้กับ สำนักงานผู้ช่วยทูตฝ่ายทหารบก ประจำสถาน เอกอัครราชทูตไทย ณ ประเทศเพื่อนบ้าน และมีการจัดอบรมให้กับเจ้าหน้าที่วิเทศสัมพันธ์ ที่ไปช่วยราชการ สำนักงานผู้ช่วยทูตฝ่ายทหารบก ประจำสถานเอกอัครราชทูตไทย ณ ประเทศเพื่อนบ้าน มี 4 ประเทศ คือ เมียนมาร์ ลาว กัมพูชา และมาเลเซีย

ด้านทรัพยากร (Material) สิ่งอุปกรณ์ต่าง ๆ ที่จำเป็นใน สำนักงานผู้ช่วย ทูตฝ่ายทหารบก ประจำสถานเอกอัครราชทูตไทย ณ ประเทศเพื่อนบ้าน มีความ หลากหลายมีมูลค่าที่จัดหาใช้งานมีราคาค่อนข้างสูง ประกอบกับมีวิธีการใช้งาน การ ปรนนิบัติบำรุง และการดูแลรักษาสิ่งอุปกรณ์ที่แตกต่าง ดังนั้นควรมีการดำเนินการควบคุม ทางการเงินส่งกำลังบำรุงอย่างเข้มงวดและตรวจสอบได้ รวมถึงควรให้กำลังพลมีความเข้าใจ งานส่งกำลังบำรุงเป็นอย่างดี

ด้านการจัดการ (Management) การเสริมสร้างกำลังพลเมื่อมีการ ผลัดเปลี่ยนตำแหน่ง กรมข่าวทหารบกจำเป็นต้องมีการจัดการอบรมด้านงานด้านการข่าว, งานวิเทศสัมพันธ์, การดูแลอำนวยความสะดวกให้แก่คณะเดินทาง, การร่วมทำภารกิจกับ สอท. และประสานงานกับหน่วยงานในต่างประเทศ อย่างเป็นรูปธรรมยิ่งขึ้น

สรุปผลการวิเคราะห์

จากผลการวิเคราะห์สภาพปัญหาการดำเนินงานด้านวิเทศสัมพันธ์ของ สน.ผชท.ทบ.ไทย/ประเทศเพื่อนบ้าน เพื่อสนับสนุนให้กับกองทัพบก ทำให้ได้มาซึ่งกลยุทธ์เชิงแก้ไขพัฒนา จึงอาจกล่าวโดยสรุปได้ว่า

1. สน.ผชท.ทบ.ไทย/ประเทศเพื่อนบ้าน ควรมีเจ้าหน้าที่วิเทศสัมพันธ์ไปช่วยสนับสนุนการปฏิบัติงานของ สน.ฯ เพื่อให้เกิดความคล่องตัวและปฏิบัติการกิจได้อย่างต่อเนื่อง แต่เจ้าหน้าที่วิเทศสัมพันธ์ ต้องมีอายุรับราชการเหลืออยู่มากพอ เป็นกำลังพลสังกัด ทบ. ระดับ ร.ต. - ร.อ. (อายุไม่เกิน 35 ปี)

2. กำหนดแนวทางในการดำเนินการสอบคัดเลือกเจ้าหน้าที่วิเทศสัมพันธ์ประจำ สน.ผชท.ทบ.ไทย/ประเทศเพื่อนบ้าน กำหนดเป็น 2 แนวทาง คือ แผนระยะสั้น และ แผนระยะยาว รายละเอียดดังนี้

แผนระยะสั้น คือ การจัดเจ้าหน้าที่วิเทศสัมพันธ์ไปช่วยราชการ สน.ผชท.ทบ.ไทย/ประเทศเพื่อนบ้าน เป็นข้าราชการชั้นสัญญาบัตรของ กองทัพบก ชั้นยศ ร.ต. - ร.อ. (อายุไม่เกิน 35 ปี) คราวละไม่เกิน 1 ปี

แผนระยะยาว คือ ขออนุมัติหลักการเปิดอัตรา ประจำ สน.ผชท.ทบ.ไทย/ประเทศเพื่อนบ้าน โดยผ่านขั้นตอนกระบวนการพิจารณาของ ทบ. จนถึง กห. และผ่านความเห็นชอบจากคณะกรรมการพิจารณาอัตราข้าราชการในต่างประเทศ (กต.)

บทที่ 3

บทอภิปรายผล

ในบทนี้ผู้วิจัยได้นำแนวคิดทฤษฎี เอกสารทางวิชาการที่เกี่ยวข้องมาเป็นหลักฐาน ยืนยัน รวมทั้งนำข้อมูลจากการวิเคราะห์ในบทที่ 2 มาเพื่อเป็นแนวทางในการพิจารณา โดยมีรายละเอียดสรุปได้ดังนี้

ด้านการบริหารงานบุคคลและพัฒนาบุคลากร

ปัญหากำลังพลที่ปฏิบัติหน้าที่ในการช่วยเหลือการปฏิบัติงาน สน.ผชท.ทบ.ไทย/ประเทศเพื่อนบ้าน (เจ้าหน้าที่วิเทศสัมพันธ์) มีไม่เพียงพอต่องานที่ได้รับมอบหมาย และยังเป็นแนวทางในการก้าวหน้าทางชีวิตรับราชการในอนาคตได้ เนื่องจาก สน.ผชท.ทบ.ไทย/ประเทศเพื่อนบ้าน ยังขาดข้าราชการที่มีความรู้ ความชำนาญในด้านภาษาท้องถิ่นของแต่ละประเทศและงานวิเทศสัมพันธ์ แต่การดำเนินการจัดเจ้าหน้าที่วิเทศสัมพันธ์เพื่อไปสนับสนุนการปฏิบัติงานให้กับสำนักงานผู้ช่วยทูตฝ่ายทหาร ประจำสถานเอกอัครราชทูตไทย ณ ประเทศเพื่อนบ้าน ไม่สามารถดำเนินการให้เป็นรูปธรรมได้เนื่องจากปัจจุบันยังไม่มีตำแหน่งหรืออัตราของ เจ้าหน้าที่วิเทศสัมพันธ์ กำหนดไว้ทำให้บรรจุกำลังพลยังไม่ได้ จึงทำให้เกิดเป็นแนวทางในการพิจารณาการคัดเลือกเจ้าหน้าที่วิเทศสัมพันธ์ของกรมข่าวทหารบก ต่อไป ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ วรณา เสริมสุข¹³ ที่พบว่าปัญหาในการบริหารงานวิเทศสัมพันธ์เกิดจากการมีโครงสร้างที่ไม่ชัดเจน ทำให้การกำหนดวิสัยทัศน์พันธกิจ เป้าหมาย วัตถุประสงค์ในการปฏิบัติงานด้านงานวิเทศสัมพันธ์ขาดความต่อเนื่อง

แนวทางในการดำเนินการคัดเลือกเจ้าหน้าที่วิเทศสัมพันธ์ในการช่วยเหลือการปฏิบัติงาน สำนักงานผู้ช่วยทูตฝ่ายทหารบก ประจำสถานเอกอัครราชทูตไทย ณ ต่างประเทศ จึงมีแนวคิดที่จะส่งกำลังพลสนับสนุนเพิ่มเติมให้กับ สน.ผชท.ทบ.ไทย/ประเทศเพื่อนบ้าน และแสวงโอกาสให้กำลังพลอบรมศึกษาเพิ่มพูนทักษะความเชี่ยวชาญในภาษาท้องถิ่น เรียนรู้ขนบธรรมเนียมประเพณี และมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับประเทศเพื่อนบ้าน ช่วยเหลือการปฏิบัติงานของ สน.ผชท.ทบ.ไทย/ประเทศเพื่อนบ้าน ซึ่งจะเป็น

การพัฒนาต่อยอดความสามารถในการเป็นล่ามในอนาคตได้ สอดคล้องกับงานวิจัยของ วันทนี้อยู่ สายพิมพ์¹⁴ เรื่อง แนวทางการพัฒนาสมรรถนะของนักวิเทศสัมพันธ์ของสำนักงาน การต่างประเทศ สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภาให้สามารถสนับสนุนภารกิจด้านต่างประเทศ ของวุฒิสภาได้อย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล ที่พบว่าแนวทางการพัฒนานักวิเทศ สัมพันธ์ ควรใช้หลักสมรรถนะในการพัฒนา เน้นการสร้างความรู้ความสามารถที่จำเป็น สำหรับการปฏิบัติหน้าที่ด้านต่างประเทศ และ การจัดเจ้าหน้าที่วิเทศสัมพันธ์เพิ่มเติม ให้กับ สำนักงานผู้ช่วยทูตฝ่ายทหารบก ประจำสถานเอกอัครราชทูตไทย ณ ประเทศเพื่อน บ้าน มีการจัดประชุมสัมมนาการทูตฝ่ายทหารบก ประจำปี 2566 เมื่อวันที่ 27 ก.พ. - 1 มี.ค. 66 ณ โรงแรมบัดดี้ โอเรียนทอล ริเวอร์ไซด์ ได้สรุปไว้ว่าสำนักงาน ผู้ช่วยทูตฝ่ายทหารบก ประจำสถานเอกอัครราชทูตไทย ณ ประเทศเพื่อนบ้าน (สน.ผชท. ทบ.ไทย/ต่างประเทศ) ได้แก่ เมียนมาร์ ลาว กัมพูชา และมาเลเซีย เนื่องจากภารกิจที่ สน. ผชท.ทบ.ไทย/ประเทศเพื่อนบ้านหลากหลายมิติ ประกอบกับเจ้าหน้าที่ปฏิบัติงานของ สน. ผชท.ทบ.ไทย/ประเทศเพื่อนบ้าน มีจำนวนจำกัด

งานวิเทศสัมพันธ์

งานด้านวิเทศสัมพันธ์มีความสำคัญอย่างมากกับกองทัพบก มีสำนักวิเทศ สัมพันธ์ กรมข่าวทหารบก⁶ เป็นหน่วยงานในการขับเคลื่อนการดำเนินงานด้านวิเทศ สัมพันธ์ของ กองทัพบก เป็นภาพรวมปฏิบัติงานในการวางแผน อำนวยการ ประสานงาน กำกับดูแล และดำเนินการที่เกี่ยวข้องกับสำนักงานผู้ช่วยทูตฝ่ายทหารบกไทยในต่างประเทศ มีกองที่เกี่ยวข้องกับงานวิเทศสัมพันธ์ 3 กอง ดังนี้

1. กองการต่างประเทศ ปฏิบัติงานเกี่ยวกับการวางแผน อำนวยการ ประสานงาน ปฏิบัติหน้าที่ด้านพิธีการทูต การจัดล่ามภาษาต่างประเทศให้กับ ผู้บังคับบัญชา ติดต่อประสานงานด้านการจัดทำหนังสือเดินทาง หนังสือรับรองการตรวจ ลงตราสำหรับเดินทางเยือนต่างประเทศของผู้บังคับบัญชา การรับรองชาวต่างประเทศที่ พำนักในประเทศไทยตามคำเชิญของกองทัพบก

2. สำนักงานผู้ช่วยทูตฝ่ายทหารบก ปฏิบัติงานเกี่ยวการเป็นผู้แทนของ กองทัพบกในต่างประเทศ เป็นที่ปรึกษาของสถานทูต หรือ สถานเอกอัครราชทูตเกี่ยวกับ กิจกรรมทั้งปวงที่เกี่ยวกับทหารบก สังเกตการณ์และประสานงานทางด้านกิจการทหารบก ในต่างประเทศ และปฏิบัติหน้าที่ตามที่ได้รับมอบ

3. กองการทูตฝ่ายทหารบก ปฏิบัติงานเกี่ยวกับการวางแผน อำนาจการ ประสานงาน กำกับดูแลกิจการเกี่ยวกับความสัมพันธ์ทางทหารกับมิตรประเทศและการทูต ฝ่ายทหารบก ดำเนินกรรมวิธีทั้งปวงเกี่ยวกับสำนักงานผู้ช่วยทูตฝ่ายทหารบกไทยใน ต่างประเทศ ประสานงานกับกองทัพไทย กองทัพเรือ กองทัพอากาศ กระทรวงการ ต่างประเทศ และส่วนราชการที่เกี่ยวข้องกับกิจการทางการทูตฝ่ายทหารบก

การกำหนดคุณสมบัติของเจ้าหน้าที่วิเทศสัมพันธ์

1. แนวทางในการดำเนินการคัดเลือกเจ้าหน้าที่วิเทศสัมพันธ์

1.1 การจัดกำลังพลเพิ่มเติมให้แก่ สำนักงานผู้ช่วยทูตฝ่ายทหารบกไทย ประจำการในประเทศเพื่อนบ้าน(สน.ผชท.ทบ.ไทย/ประเทศเพื่อนบ้าน) ทั้ง 4 ประเทศ ซึ่ง ผู้ช่วยทูตฝ่ายทหารบกไทย ประจำการในประเทศเพื่อนบ้าน(ผชท.ทบ.ไทย/ประเทศเพื่อน บ้าน) และ รักษาราชการแทน ผู้ช่วยทูตฝ่ายทหาร(รรก.ผชท.ทหาร ไทย/ประเทศเพื่อน บ้าน) ด้วย โดยกำลังพลที่เพิ่มเติมควรเป็นนายทหารชั้นยศ ร.ต. - ร.อ. เพื่อให้การ ช่วยเหลือสนับสนุนงานของ ผู้ช่วยทูตฝ่ายทหารบกไทย ประจำการประเทศเพื่อนบ้าน ใน กรณีสื่อ ผู้ช่วยทูตฝ่ายทหารบกไทย ประจำการประเทศเพื่อนบ้าน(ผชท.ทบ.ไทย/ประเทศ เพื่อนบ้าน) ติดภารกิจ กำลังพลที่เดินทางไปปฏิบัติหน้าที่ไม่สามารถนำครอบครัวติดตาม ไปด้วย (non-family mission)

1.2 การพัฒนาขีดความสามารถของล่ามภาษาต่างประเทศ โดยเฉพาะ ประเทศรอบบ้าน ให้มีศักยภาพสูงขึ้น มีทักษะภาษาสามารถเป็นล่ามทางการได้ โดย กำลังพล ทบ.ที่ทำหน้าที่ล่ามมีอายุราชการคงเหลือมากพอ เพื่อให้สามารถรับใช้ กองทัพบกได้อย่างยาวนาน

1.3 เพื่อพัฒนาขีดความสามารถของกำลังพล ทบ. ทำหน้าที่ล่ามในระดับทางการได้ ควรให้เดินทางไปศึกษาภาษาต่างประเทศในประเทศนั้น ๆ ซึ่งจะทำให้สามารถพัฒนาทักษะด้านภาษาอย่างรวดเร็ว มีประสิทธิภาพ และเรียนรู้วัฒนธรรมประเพณีของประเทศนั้นๆ อีกทั้งยังสามารถปฏิบัติงานช่วยเหลือสนับสนุนภารกิจของ สน. ผชท.ทบ.ไทย/ประเทศเพื่อนบ้าน ได้อีกทางหนึ่งด้วย

1.4 เป็นการส่งเสริมศักยภาพและพัฒนางานวิเทศสัมพันธ์ และการต่างประเทศ ให้แก่ กองทัพบก, กองทัพภาค, สน.ผชท.ทบ.ไทย/ประเทศเพื่อนบ้าน และกองกำลังป้องกันชายแดน ให้มีประสิทธิภาพมากขึ้น ซึ่งเป็นไปตามผลการสัมมนาเชิงการทูตฝ่ายทหาร ประจำปีงบประมาณ 2567 ในหัวข้อ “คุณลักษณะพึงประสงค์ของผู้ปฏิบัติหน้าที่เจ้าหน้าที่วิเทศสัมพันธ์ ของ ทบ.” จัดโดย ขว.ทบ. ซึ่งกำหนดแนวทางในการคัดเลือกเจ้าหน้าที่วิเทศสัมพันธ์ โดยจัดให้มีการเพิ่มเติมกำลังพล (นายทหารชั้นยศ ร.ต.-ร.อ.) ให้แก่ สน.ผชท.ทบ.ไทย/ประเทศเพื่อนบ้าน ทั้ง 4 ประเทศ และพัฒนาขีดความสามารถของล่ามภาษาต่างประเทศให้มีศักยภาพสูงขึ้น นอกจากนี้ ยังมีความเห็นว่าเจ้าหน้าที่วิเทศสัมพันธ์ ควรสำเร็จการศึกษาด้านภาษาของประเทศที่จะไปประจำการ มีความอ่อนน้อมถ่อมตน รู้กาลเทศะ มีจิตสาธารณะ ใฝ่รู้ เก็บความลับได้ และมีทักษะที่หลากหลาย เช่น ทักษะการสื่อสารที่ดี

จากการวิเคราะห์พบว่า สำนักงานผู้ช่วยทูตฝ่ายทหารบก มี ผู้ช่วยทูตฝ่ายทหารบกไทยในต่างประเทศ เป็นหัวหน้าสำนักงาน และ เสมียนประจำสำนักงานผู้ช่วยทูตฝ่ายทหารบก เป็น เจ้าหน้าที่ประจำสำนักงาน ภารกิจและหน้าที่ที่ได้รับมอบหมายจากกองทัพบกมีจำนวนมาก ทั้งสำคัญและเร่งด่วน จึงทำให้การปฏิบัติเกิดปัญหาไม่สามารถสนองต่อนโยบายของผู้บังคับบัญชาได้ทันเวลา จึงเป็นข้อมูลเพื่อหาแนวทางในการพิจารณาการคัดเลือกเจ้าหน้าที่วิเทศสัมพันธ์ในการช่วยเหลือการปฏิบัติงาน สำนักงานผู้ช่วยทูตฝ่ายทหารบกไทยในต่างประเทศ หากต้องการให้มีเจ้าหน้าที่วิเทศสัมพันธ์ปฏิบัติหน้าที่ในสำนักงานควรเริ่มจากการจัดเจ้าหน้าที่วิเทศสัมพันธ์สนับสนุนให้กับสำนักงานผู้ช่วยทูตฝ่ายทหารบกในประเทศเพื่อนบ้าน 4 ประเทศ เป็นลำดับแรก เนื่องจากงบประมาณค่าใช้จ่ายในการเดินทางไปปฏิบัติหน้าที่ใช้จ่ายน้อยกว่าประเทศอื่น ซึ่งมีอัตราแลกเปลี่ยนสกุลเงินสูง และปฏิบัติได้เร็วกว่าประเทศอื่น กองทัพบกไม่ต้องสิ้นเปลืองงบประมาณไปเป็นจำนวนมาก เกิดความคุ้มค่าต่อกองทัพบกในอนาคตได้

บทที่ 4

บทสรุป

จากการศึกษาวิจัยเรื่อง แนวทางการพิจารณาคัดเลือกเจ้าหน้าที่วิเทศสัมพันธ์ในการช่วยเหลือ สำนักงานผู้ช่วยทูตฝ่ายทหารบกฝ่ายทหารบก ประจำสถานเอกอัครราชทูตไทย ณ ต่างประเทศ ผู้วิจัยใช้รูปแบบการวิจัยเชิงพรรณนาตามแนวทางที่วิทยาลัยการศึกษากำหนด โดยใช้วิธีการศึกษาเชิงเอกสาร การรวบรวมข้อมูลจากเอกสารวิชาการ เอกสารการวิจัย แนวคิด ทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง รวมถึงการสัมภาษณ์ผู้บังคับบัญชาผู้ช่วยทูตฝ่ายทหารบก ประจำสถานเอกอัครราชทูตไทย ณ ประเทศเพื่อนบ้าน

สรุปผลการวิจัยทำให้ทราบว่า สำนักงานผู้ช่วยทูตฝ่ายทหารบก ประจำสถานเอกอัครราชทูตไทย ณ ต่างประเทศ ควรให้ความสำคัญในการจัดเจ้าหน้าที่วิเทศสัมพันธ์ไปสนับสนุนการปฏิบัติงานให้กับ สำนักงานผู้ช่วยทูตฝ่ายทหารบก ประจำสถานเอกอัครราชทูตไทย ณ ประเทศเพื่อนบ้าน (สน.ผชท.ทบ.ไทย/ประเทศเพื่อนบ้าน) เป็นลำดับแรกก่อน ซึ่งเจ้าหน้าที่วิเทศสัมพันธ์ควรมีแนวทางในการคัดเลือก ฝึกอบรม ฝึกปฏิบัติงานในหน้าที่ให้เกิดความชำนาญ เพื่อสามารถปฏิบัติหน้าที่สนับสนุนงานด้านวิเทศสัมพันธ์ให้กับ สน.ผชท.ทบ.ไทย/ประเทศเพื่อนบ้าน และ กองทัพบกได้

ข้อเสนอแนะ

จากผลการสัมมนาการทูตฝ่ายทหารบก ประจำปี 2566 และผลการสัมมนาการทูตฝ่ายทหารบก ประจำปี 2567 จะเห็นได้ว่า การจัดสัมมนาแต่ละปีเป็นนโยบายของ ผู้บังคับบัญชา มอบหมายให้ กรมข่าวทหารบก ดำเนินการจัดสัมมนาเพื่อให้ กองทัพบก ควรมีเจ้าหน้าที่วิเทศสัมพันธ์ และคุณสมบัติที่เหมาะสมของเจ้าหน้าที่วิเทศสัมพันธ์ เพื่อให้ได้บุคลากรที่มีความรู้ความสามารถ และมีความเหมาะสมในการปฏิบัติหน้าที่ในงานวิเทศสัมพันธ์และการต่างประเทศของ ทบ. ในอนาคต รวมทั้งการช่วยเหลือสนับสนุนภารกิจของ สน.ผชท.ทบ.ไทย/ประเทศเพื่อนบ้าน ด้วยการเพิ่มเติมกำลังเจ้าหน้าที่วิเทศสัมพันธ์ให้แก่ สน.ผชท.ฯ ต่อไป

ข้อเสนอแนะที่ได้จากการวิจัยครั้งนี้

1. กองทัพบก โดย กรมข่าวทหารบก เป็นผู้ดำเนินการ ขออนุมัติหลักการ เพื่อเสนอจัดทำโครงการจัดกำลังพลเจ้าหน้าที่วิเทศสัมพันธ์ ประจำสำนักงานผู้ช่วยทูตฝ่ายทหารบกไทยในประเทศเพื่อนบ้าน (จนท.วิเทศสัมพันธ์ ประจำ สน.ผชท.ทบ.ไทย/ประเทศเพื่อนบ้าน)

2. ควรมีการดำเนินการคัดเลือกกำลังพลกองทัพบก จัดอบรม ภาษาต่างประเทศและภาษาท้องถิ่น จัดให้มีการฝึกทดลองปฏิบัติงาน จนท.วิเทศสัมพันธ์ ประจำ สน.ผชท.ทบ.ไทย/ประเทศเพื่อนบ้าน เป็นระยะเวลา 3 เดือน

3. เจ้าหน้าที่วิเทศสัมพันธ์ ให้จัดกำลังพลจาก นายทหารชั้นสัญญาบัตร ระดับชั้นยศ ร.ต. - ร.อ. (อายุไม่เกิน 35 ปี) ไปปฏิบัติหน้าที่ใน สน.ผชท.ทบ.ไทย/ประเทศเพื่อนบ้าน คราวละไม่เกิน 1 ปี

ข้อเสนอแนะในวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรมีการศึกษาการกำหนดคุณสมบัติเพื่อใช้เป็นเกณฑ์ในการคัดเลือก บุคคลที่มีความพร้อมตามคุณสมบัติที่กำหนด ตลอดจนการเตรียมการของผู้ที่ผ่านการคัดเลือก และรวมไปถึงแนวทางการรับราชการเมื่อจบภารกิจจากต่างประเทศที่มีความชัดเจนในการคัดเลือกกำลังพล ทบ. เพื่อให้ได้บุคลากรที่มีความรู้ความสามารถ และเหมาะสมไปปฏิบัติหน้าที่ของ ทบ.

2. ควรให้หน่วยระดับ ทภ. มีส่วนร่วมในการพิจารณา โดย นสศ. มีการปฏิบัติงานซึ่งมีกรอบการทำงานคือ ประเทศรอบบ้านอยู่แล้ว สามารถนำบุคลากรไปใช้ในภารกิจนี้ได้

3. ขอเปิดอัตรา ประจำ สน.ผชท.ทบ.ไทย/ประเทศเพื่อนบ้าน เป็นการถาวร โดยผ่านขั้นตอนกระบวนการพิจารณาของ ทบ. จนถึง กท. และผ่านความเห็นชอบจากคณะกรรมการพิจารณาอัตราข้าราชการในต่างประเทศ (กต.)

เอกสารอ้างอิง

1. ราชกิจจานุเบกษา. (2561). ยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี พ.ศ. 2561 - 2580. เล่ม 135 ตอนที่ 82 ก, 13 ตุลาคม 2561. ด้านความมั่นคง, ด้านการพัฒนาและเสริมสร้างศักยภาพทรัพยากรมนุษย์ และ ด้านการปรับสมดุลและพัฒนาระบบการบริหารจัดการภาครัฐ.
2. แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี (พ.ศ. 2561 - 2580) ประเด็นที่ 12 การพัฒนาการเรียนรู้. (2562).
3. แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 13 (พ.ศ. 2566 - 2570) หมวดหมายที่ 12 ไทยมีกำลังคนสมรรถนะสูง มุ่งเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง ตอบโจทย์การพัฒนาแห่งอนาคต. (1 ธันวาคม 2565). หน้า 221 - 131
4. นโยบายการปฏิบัติงานของ พลเอกเจริญชัย หินเธาว์ ผู้บัญชาการทหารบก ประจำปีงบประมาณ 2567. การพัฒนากำลังพล หน้า 7.
5. แผนพัฒนาด้านกำลังพลของ กองทัพบก พ.ศ. 2566 - 2570. กรมกำลังพลทหารบก กันยายน 2565 ยุทธศาสตร์ในการพัฒนากำลังพล 5 ด้าน.
6. กรมข่าวทหารบก. คำสั่ง ทบ.(เฉพาะ) ลับ ที่ 32/37 ลง 3 ก.ย. 57 ตอนที่ 1 กล่าวทั่วไป. หน้า 1 - 5. ตอนที่ 2 ผังการจัด. หน้า 1 - 2.
7. แนวทางการกำหนดท่าทีของกองทัพบกต่อประเทศเพื่อนบ้านและมิตรประเทศ พ.ศ. 2565 - 2570. หน้า 1 - 3.
8. กระทรวงสาธารณสุข. (2556). หน้าที่นักวิทยาศาสตร์. หน้า 1 - 2.
9. กรมข่าวทหารบก. มาตรฐานกำหนดตำแหน่งนายทหารการแปล.
10. ระเบียบข้อบังคับและแนวทางการปฏิบัติงานของ
11. กรมข่าวทหารบก. คำสั่ง ทบ.(เฉพาะ) ที่ 10/62 ลง 18 ก.พ. 62 เรื่อง การกำหนดภารกิจและหน้าที่ของผู้ช่วยทูตฝ่ายทหารบกใน สน.ผชท.ทบ.ไทย/ต่างประเทศ

12. วิเทศสัมพันธ์. พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน. 2565. หน้าทีนักวิเทศสัมพันธ์.
หน้า 1 - 2.
13. วรณา เสริมสุข. การศึกษาเพื่อพัฒนาการบริหารงานวิเทศสัมพันธ์ที่สอดคล้องกับ
แผนยุทธศาสตร์กับการพัฒนามหาวิทยาลัยพะเยา.
14. วันทนี๋ สายพินพิน. แนวทางการพัฒนาสมรรถนะของนักวิเทศสัมพันธ์ของ สำนักการ
ต่างประเทศ สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภาให้สามารถสนับสนุนภารกิจด้านต่างประเทศ
ของวุฒิสภาได้อย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล. 2558

ประวัติย่อผู้วิจัย

ยศ ชื่อ	พันเอกหญิง ลลิตา ล้ำเลิศ
วัน เดือน ปีเกิด	18 มกราคม 2517
ประวัติสำเร็จการศึกษา	พ.ศ. 2539 ครุศาสตรบัณฑิต สถาบันราชภัฏสวนดุสิต พ.ศ. 2551 บริหารธุรกิจมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์
ประวัติการทำงาน	พ.ศ. 2541 - 2541 ประจำแผนก กรมพลาธิการทหารบก พ.ศ. 2541 - 2541 ประจำแผนก กองเกียกกาย กรมพลาธิการทหารบก พ.ศ. 2542 - 2551 รองผู้บังคับกองร้อยพลาธิการส่งกำลังเสบียง และ ประจำแผนกโภชนาการ กองบัญชาการกองทัพบก พ.ศ. 2551 - 2555 ประจำแผนก กรมข่าวทหารบก พ.ศ. 2555 - 2561 หัวหน้าโรงเรียนข่าวทหารบก กรมข่าวทหารบก พ.ศ. 2561 - 2564 รองผู้อำนวยการกอง กรมข่าวทหารบก พ.ศ. 2564 - 2567 หัวหน้ากอง โรงเรียนข่าวทหารบก กรมข่าวทหารบก
ตำแหน่งปัจจุบัน	พ.ศ. 2564 - 2567 หัวหน้ากองกรมข่าวทหารบก